ORAS

Giedra ir šilčiau, temperatūra apie 65 laipsnius. Saulė teka 6:05, leidžiasi 5:07.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI Kaina 5c Ill. Pirmadienis, Spalio - October 18 d., 1954 m. Price 5c 245

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave.

VIESULAS PEREJO PER VISA ŠIAUR. AMERIKA

UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Sovietinio gyvenimo kronika

Vilniaus radijas š. m. rugsėjo 25 d. paskelbė, kad Nemuno upeiviai savo veikloje seką Volgos upeivių iniciatyvą, tik smulkiau nepaaiškino, kokios rūšies yra toji "iniciatyva" — matyti, dėl to, kad daug kas dar iš padavimų atsimena, kokia yra "Volgos upeivių iniciatyva" nuo Stenkos Razino laikų. Vilniaus radijas tik tiek pažymėjo, kad motorlaivis "Volga", kapit. Govorovo vadovaujamas, išplaukęs iš Kauno su 100 t. kroviniu, į Jurbarką atplaukė trimis valandomis greičiau, negu buvo užplanuota. Girdi, "paspartintais greičiais" naujo derliaus grūdus gabeną taip pat motorlaiviai "Amūras" ir "Angara". O iš viso Nemuno upeiviai, kaip giriasi okupantai, šiemet pergabenę dešimtimis tūkstančių tonų daugiau, negu per tą patį laiką, praėjusiais metais. Ne vienas iš lietuvių norėtų žinoti, ką motorlaiviai "Volga", "Amūras" ir "Angara" į Lietuvą atgabeno vietoj į Rusiją išvežtų lietuviškų gėrybių? Kodėl apie tai okupantai tyli? Kodėl jie nieko nesako apie tuos atvejus, kai patys lietuviai niekais paverčia perdaug ryškią okupantų rusų šios rūšies "iniciatyvą", kaip kad yra pvz. atsitikę su "Marijos Melnikaitės" laivu — 1952 metais. "Marijos Melnikaitės" vardu buvo perkrikštytas senasis lietuvių laivas "Aušra". 1952 m. rudenį "M. Melnikaitės" laivą, kuriuo plaukė agitatorių komanda, pakeliui sustabdė partizanai. Jie laivą iš pradžių apšaudė — tada agitatoriai įšoko į vandenį. Bet kapitonas laivo neapleido ir jį pasuko į krantą. Suėję į vidų "miško broliai" išpylė visą kurą ir laivą padegė. Laive išdegė medinės dalys, bet pats laivas nenuskendo.

Specialistų vežimai tebeina

Kad išvežamieji į Sibirą ir į kitas tolimiausias Sov. Sąjungos sritis savo laiškais per daug nekeltų tarp žmonių nerimo, tai komunistinė propaganda nuolatos skelbia "plėšinių pirmūnų" tikrus ar tik jų vardu parašytus laiškus, kuriais visokiais būdais giriamas naujasis gyvenimas ir "plėšiniuose" tariamai pasiekti laimėjimai. Štai š. m. spalio 3 d. Vilniaus radijas vėl paskelbė į Akmolinsko sritį išsiųstų Kauno ir Alytaus auto transporto kontoros šoferių laiškus, kuriuose rašoma, kad šoferiai Skarancovas, Belevičius, Miglinas ir Obuchovas eą įrašyti į Akmolinsko srities "garbės lentą". Jie esą pasiekę "aukštus darbo rodiklius pervežant pirmojo derliaus grūdus"... Vilniaus radijas atvirai pripažįsta, kad "partijai pašaukus, šimtai T. L. jaunuolių ir merginų išvyko į naujų žemių įsisavinimo rajonus". Iš Čkalovo srities Adamovskio tarybinio ūkio garliaviškė Aldona Budrevičiūtė, ten turinti baudžiavą vilkti su savo broliu Vincu, laiške taip pat prisipažįsta, kad tarp minimojo ūkio mechanizatorių esą "daug ir iš mūsų respublikos". Jie jau "įsisavino" 32,000 ha. Ji pati traktorium DT 54 suarusi 430 ha dirvonų. Pastebėję tokį aukštą jos "išdirbį", bolševikiniai vadovai pagaliau užsodino ant traktoriaus ir jos brolį, anksčiau turėjusį dirbti tik prikabinėtoju. Greta esą organizuojami dar 4 sovchozai, į kuriuos "įsisavinti derlingų stepių žemių", ligi tol niekieno nenaudotų, ji kviečia atvykti ir kitus savo draugus. Matyti, tokiais kvietimais bolševikai tikisi daugiau sutrauksią kandidatų, negu tiesiog paskirdami į darbus.

Kolchozuose pailgino darbo valandas

VILNIUS, (LAIC). — Lietuvos komunistų partijos centro komiteto žemės ūkio skyriaus vedėjas J. Juozapavičius paskelbė potvarkį, kad Lietuvos kolchozuose nuo rugp. 1 d. ligi spalio 14 d. pailginama darbo laikas.

Kolchozininkams darbo diena nustatyta nuo 6 val. ryto ligi 8 val. vakaro su 1 valanda pertrauka pietums.

Mašinų-traktorių stotims įvesta trečia pamaina nakties metu. Tasai antnorminis darbas neapmokamas. Potvarkis paskelbtas, pasiremiant komunistų partijos centro komiteto nutarimu, kad šių metų derlius turi būti skubiai nuimtas ir iškultas, o grūdai pristatyti į valdžios sandėlius.

Prieš tikybinė akcija

VILNIUS, (LAIC). — Sovietų komunistų partijos organas "Pravda" liepos 24 d. paskelbė vedamąjį "Plačiau išplėsti mokslinę ateistinę propagandą".

Iš anapus Geležinės uždangos gautomis žiniomis, šios sustiprintos prieštikybinės akcijos griebtis Sovietus paskatino po Stalino mirties pasireiškęs tikybinio gyvenimo atgijimas. Žmonės pradėjo drąsiau reikšti ir savo tikybinius įsitikinimus. Jie pradėjo masiškai lankyti bažnyčias, krikštyti vaikus ir atlikinėti kitas tikybines pareigas.

Ši pradžioje bandyta sulaikyti Tačiau tai nedavė pageidaujamų vaisių. Sovietų vadai nerado kito būdo religinio gyvenimo atgijimui užgniaužti, kaip vėl skelbti, jog religija yra pikčiausias komunizmo priešas.

Kretingoj "radę" Pijaus XII laiškus

VILNIUS, (LAIC). — Prasidėjus Sovietuose naujai tikėjimo puolimo bei persekiojimo bangai, Lietuvoje ji irgi vis stipriau pasireiškia.

Labiausiai šiuo metu Lietuvoje puolamas Vatikanas. Norėdami gyventojus įtikinti, kad Vatikanas esąs karo kurstytojas, nacių draugas ir t.t., jie pradėjo krašte platinti tariamas Pijaus XII laiško fotokopijas. Tasai laiškas tariamai rastas Kretingos vienuolyne ir jame popiežius aprobuojąs 1941 m. vokiečių įvykdytą Lietuvos okupaciją. Kitame leidiny paskelbta tariama Vatikano instrukcija, kuria buvę raginama 1942-44 m. įdavinėti vokiečių Gestapui komunistus. Pagrindinis visos akcijos tikslas — atskirti Lietuvos katalikus nuo Vatikano ir įkurti vadinamą tautinę bažnyčią.

— Rytinės Vokietijos valdžia giriasi, kad pastaraisiais metais pas juos atbėgę 27,135 vokiečiai iš Vakarų.

Kongreso atstovui Busbey vadovaujant tęsiami komunistų agresijos tyrimai

Kersteno komiteto padalinys vėl Chicagoje

CHICAGA, Ill. — Pirmadienį, spalio 18 d. 10 val. ryto tęsiami papildomai komunistų agresijos ir Pabaltijo valstybių užgrobimo tyrinėjimai.

Viešieji liudininkų apklausinėjimai vyksta Fed. Court House, Clark ir Adams gatvių sankryžoj, 207 kambary.

Tolimesnius šių veiksmų tyrinėjimus veda Kongreso specialiojo komiteto, Kersteno vadovaujamo, padalinys, kuriam pirmininkauja šio komiteto narys Fred Busbey (resp. Ill. 3-čios rinkiminės apylinkės Kongreso narys).

Kongreso komitetas, sudarytas Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobimams tirti, šįmet buvo praplėstas ir pavadintas Komitetu komunistinei agresijai tyrinėti. Be Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupavimo, komitetas dabar tiria ir sovietų — komunistų veiksmus Lenkijoj, Čekoslovakijoj, Bulgarijoj, Rumunijoj, Rytų Vokietijoj ir iš seniau sovietų pavergtose tautose, kaip Ukrainoj, Kaukaze ir kitur.

Atstovo Busbey vadovaujama pakomisija Chicagoj darbuosis ir antradienį, spalio 19 d.

Kersteno komitetas per pastaruosius 2 metus pravedė liudininkų apklausinėjimus Washingtone, Chicagoje, Detroite, Clevelande, New Yorke ir Wilkes-Barre, Pa. Be to, buvo nuvykęs ir į Europą, į Angliją ir Vokietiją, apklausinėti ten gyvenančius liudininkus.

UNESCO globoja 8 įtariamus asmenis

NEW YORKAS. — JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose Henry Cabod Lodge viešai smerkia savo tautietį Dr. Luther Evans, buvusį Kongreso bibliotekos direktorių, kam jis nepavaro iš UNESCO 8 nepatikimų amerikiečių valdininkų.

UNESCO yra JT mokslo, švietimo ir kultūros organizacija. Dr. Evans neseniai buvo paskirtas UNESCO vadovu. Jis abejoja, ar jis turi teisę juos atleisti, kol nepasibaigė jų tarnybinė sutartis. Amb. Lodge tvirtina, kad Dr. Evans turi teisę ir pareigą pašalinti tuos 8 tarnautojus tuoj pat.

Streikus Anglijoj sukėlę komunistai

Vyriausybė svarsto, ką daryti

LONDONAS, — Premieras Churchillis buvo vėl susišaukęs savo vyriausybę svarstyti išeitį iš bėdos, į kurią pateko Anglija, sustreikavus Londono uosto ir susisiekimo darbininkams.

Transporto unijos gen. sekretorius Arthur Deakin savo kalboj Birminghame suvertė kaltę už uosto krovėjų streiką komunistams. Jie taip pat sukėlę unijos neaprobuotą susisiekimo tarnautojų streiką Londone, sako Deakin. Stebėtina, kad Deakin priduoda komunistams tokios didelės reikšmės unijose, kai tuo tarpu komunistai į parlamentą nepajėgia pravesti nė vieno atstovo.

JAV profesorius išpeikė mokyklas

Jaunimo "stovyklavimo vietos"

LONDONAS. — Prof. Robert Hutchins, buvęs Chicagos Universiteto kancleris, savo paskaitose Anglijos universitetuose labai žemai atsiliepė apie Amerikos mokyklas.

Amerikos mokyklos ir universitetai neturi tikslo mokyti. Tai yra berniukų ir mergaičių stovyklavimo vietos, kur jie laikomi tol, kol paauga ir gali griebtis darbo. Ir tie, kurie išeina su diplomais, maža kuo skiriasi nuo šiaip žmonių, nebent, kad jie atrodo vaikiškesni. Daugiui šioji savybė lieka būdinga visą gyvenimą. Diplomuotas 22 metų akademikas yra toks pat "žalias", kaip kad jis buvo 16 metų. Jis gali kiek subręsti kai sukurs šeimą. Kiekvienas amerikietis, turįs laiko ir pinigų gali užsitikrinti akademinį laipsnį, nors gal jam gali tekti pakeisti universitetą, sako prof. Hutchins.

"Muenchauzenas" iš Kongreso priėjo liepto galą

SALT LAKE CITY, Utha. — Respublikonų atstovas Kongrese Douglas Stringfellow radijo ir televizijos programoj prisipažino, kad jis nėra joks karo didvyris ir kad jis legendas apie savo nuostabius žygius "už fronto linijos" pats išgalvojo.

Tiesa, jis buvo sužeistas karo metu ir liko invalidas visam amžiui, bet tai buvo surišta su paprasta kareivio kasdienybe — jis pateko ant įkastos vokiečių minos, valant nuo jų užimtą teritoriją Prancūzijoj. Gulėdamas ligoninėj, jis pradėjo kurti legendas apie savo žygius, o išėjęs iš ligoninės — ir pasakoti bei rašyti laikraščiuose ilgiausius straipsnius, kaip jis su grupe OSS vyrų buvo nuleisti parašiutais į Vokietiją, kaip jie pagrobė vokiečių atominį mokslininką Otto Jahn. Iš visų vyrų gyvas likęs tik jis.

Stringfellow buvo atrinktas kaip vienas 10 garsiųjų Amerikos asmenybių. Respublikonai jį pasirinko savo kandidatu į Kongresą 1952 metais, ir jis, žinoma, laimėjo. Prez. Eisenhoweris pasiuntė jam sveikinimą už karo meto didvyriškumą ir palinkėjo sekmės. Jo istorijomis suabejojo Amerikos karinės įstaigos, o šeštadienį ir jis pats paprašė dovanoti už jo sugalvotas istorijas apie jo didvyriškus žygius karo metu.

Truman piktinasi AEC sutartimi su Yates kompanija

Gali paaiškėti skandalas, didesnis už Hardingo laikų

KANSAS CITY, Mo. — Buvęs prezidentas Trumanas savo vienintelėj rinkiminės kampanijos kalboj už demokratų kandidatus pasirinko kalbos tema Dixon—Yates kompanijos sutartį su Atominės Energijos Komisija.

Buvęs prezidentas puolė Eisenhowerio vyriausybę už monopolinių teisių pavedimą Dixon—Yates kompanijai gaminti elektros srovę vyriausybei ir piliečiams, pasinaudojant vyriausybės pastatytomis užtvankomis.

Šiai kompanijai AEC garantavusi 9% pelno ir išgelbėjusi nuo konkurencijos su kitomis kompanijomis ir nuo deficito pavojaus. Trumano manymu, šis skandalas galįs būti žymiai didesnis, palyginus su prez. Hardingo laikų Teapot Dome skandalu.

Respublikonai pasirodę nesugebą valdyti šalies, ir dėl to Trumanas ragino žmones balsuoti už demokratus.

Jordanai padegė JAV biblioteką

Visur kaltas "Dėdė Samas"

AMMAN, Jordanija. — Įsiutę kraštutinių partijų — komunistų, nacionalistų — šalininkai dėl suvaržytų balsavimų (leido balsuoti tik valdžiai ištikimiems žmonėms), užpuolė Amerikos informacijos įstaigos biblioteką, išmušė langus ir paskui ją padegė.

Atvykus į riaušių vietą policijai, prasidėjo kautynės su policija. Muštynės užtruko 6 valandas. Trys riaušininkai buvo nušauti, 40 sužeista.

Komunistams pasisekė "įtikinti" dalį karštuolių, kad dėl vyriausybės suvaržytų nuostatų kaltas ne kas kitas, kaip Amerika.

PRAĖJĘS PER JAV ORKANAS UŽ VIS DAUGIAUSIA NUTERIOJO TORONTĄ

Žuvo 123 žmonės, nuostolių už šimtus milijonų

WASHINGTONAS, D. C. — Orkanas, meteorologų pavadintas "Hesel" perėjo 200 mylių ruožu N. Caroliną, W. Virginiją, Marylandą, Pennsylvaniją, New Yorką, ir pasiekė Kanadą dar su tokią jėga, kad Torontas ir jo apylinkė nukentėjo daugiausia.

Vienoj Toronto apsemtoj gatvėj nuskendo namuose 25 žmonės. Etobicoke priemiesty Humber upėj nuskendo 5 savanoriai gaisrininkai, važiuoją sunkvežimiu žmonėms į pagalbą. Iš viso Amerikoj ir Kanadoj priskaityta 123 žuvę nuo audros ir potvynių. Medžiaginiai nuostoliai vien Toronto srity skaičiuojami iki $100 mil. Vienas Kanados laikraštis tvirtina, kad bus žuvę 45, kitas net 58 žmonės vie ntik Kanadoj.

Amerikoj žuvo 82 žmonės

Dar negalutinėmis žiniomis, per šį orkaną Jungtinėse Valstybėse žuvo 82 gyventojai: New Yorko valstybėj 19, Virginijoj 8, West Virginijoj 1, Pennsylvanijoj 11, N. Carolinoj 18, Marylande 9, New Jersey 7, Delaware 4, Washingtone, D.C. 3, Massachusetts 1, Connecticutte 1.

Daugiausia nuteriojo Karoliną

Orkanas, pakilęs Vakarų Indijoj ir nusiaubęs Haiti, Puertoriką ir kitas Vidurio Amerikos vietas, daugiausia medžiaginių nuostolių pridarė S. ir N. Carolinoj. Telefono ir telegrafo laidai nutraukti ir susižinoti buvo galima tik radijo pagalba.

Garden City, S.C. sugriauta arba apgriauta 400 namų. Nuostoliai vien šiame mieste siekia apie $10,000,000. Ogden Beach, kitame S. Carolinos mieste nuvertė 195 namus.

Išsiliejo Ohio ir kitos upės

Wheeling miestas W. Virginijoj, didžiai nukentėjo nuo išsiliejusios Ohio upės. Potvyniai be to palietė Pittsburgho priemiesčius. Vakarų Pennsylvanijoj nuostoliai taipgi vertinami daug milijonų dolerių.

Prancūzai galėję išduot ir JAV at. patrankos žinias

Suimtas armijos kapitonas

PARYŽIUS. — Iš ligšiolinių tardymų jau paaiškėjo, kad komunistų agentai, įsiskverbę į Prancūzijos krašto apsaugos komitetą, suteikė komunistams žinias, kas buvo komitete svarstoma ir rugsėjo 10 d. posėdy.

Tame posėdy, kaip golistų savaitrašty pranešama, buvo padarytas pranešimas apie prancūzų kariuomenės dalyvavimą NATO kariniuose manievruose su Amerikos atominėmis patrankomis.

Karininko ryšiai su šnipu

Policija suėmė armijos kapitoną Jean Cazalet ir padarė jo bute viešbuty kratą.

Iš ligšiolinių tardymų didžiojoj špionažo byloj paaiškėjo, kad Labrusse, krašto apsaugos komiteto valdininkas, vienas iš susektų šnipų, palaikė ryšius su kapt. Cazalet. Kapitono špionažo byla būsianti sprendžiama atskirai nuo Labrusse — Turpin — Baranes bylos.

Erie, Pa., meras dirbo su pinigų lošimo bandomis

SUIMTI 34 "GEMBLERIAI"

ERIE, Pa. — Valstybės prokurorui įsakius, 60 gubernatoriaus policijos pareigūnų staiga griebė lažybų iš pinigų organizatorius ir areštavo 34 žmones.

Tarp areštuotųjų yra ir Erie miesto meras, Thomas Flatley (dem.), policijos inspektorius John Martin ir Stanley Schwartz, vieno apskrities demokratų vadas. Kiti 14 asmenų, susektų dirbus slaptų lošimų organizacijoj, dar paieškomi. Areštuoti merą Flatley ir S. Schwartz pasirodė reikalinga tik po policijos inspektoriaus John Martin apklausinėjimo, paaiškėjus, kad ir juodu dirbo kartu su padugnių organizacijomis.

Martin gaudavęs $1,000 per mėnesį už teikiamą policijos apsaugą gembleriams. Miesto ponų užnugary jie per metus padarydavo apie $20 mil. "apyvartos".

Laikraščiai per prievartą

VILNIUS, (LAIC). — Padidinti savo laikraščių prenumeratos skaičių šią vasarą Sovietai Lietuvoje ėmėsi naujų spaudimo priemonių. Inteligentai, fabrikų darbininkai ir kolchozininkai raginami užsisakyti lietuvių ir rusų kalbomis įvairius laikraščius ir žurnalus. Siunčiama ir neužsisakantiems, o mokestį atskaito iš gaunamo atlyginimo.....

Radikalsocialistai dabar vieningesni

Herriot reikalauja tartis su Sovietų S-gos vadais

MARSELIS, Prancūzija. — Į radikalsocialistų suvažiavimą atvyko ir premieras Mendes-France ginti savo pritarimą apginkluoti Vokietiją ir įeiti į bendrą apsigynimo organizaciją.

Mendes-France tarp kita pasakė, kad prieš ketvertą mėnesių pasaulis vadino Prancūziją "Europos ligoniu"; o dabar Prancūzija einanti kasdien stipryn.

Po ilgų diskusijų užsienio politikos klausimais, dabar prancūzų radikalsocialistai pasižadėjo vieningai remti tolimesnes Mendes-France pastangas. Senasis valstybininkas, buvęs vyriausybės ir parlamento pirmininkas, Herriot, tačiau liko ir toliau skeptikas dėl Prancūzijos — Vokietijos bendradarbiavimo. Bent jis tų bendradarbiavimo laikų nesulauksiąs (Herriot yra 82 metų). Jis be to reikalavo 3 Vakarų didiesiems tartis su Kremliaus vadais dėl Europos unijos. Kitaip pasaulio civilizacija galinti žūti nuo atominių ginklų.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atilekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

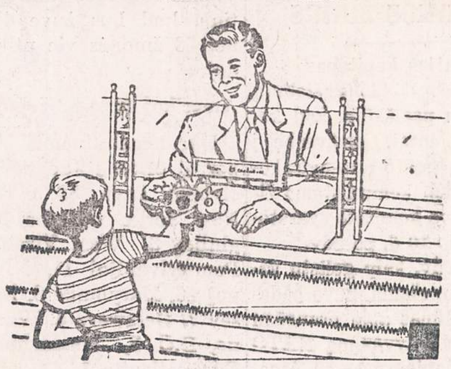

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones, pasiruošiusius jums patarnauti. Santaupos apdraustos iki $10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO 8, ILLINOIS

Telef.: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8249

CHARLES ŽEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & CO.

INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILL.

ARCHER CURRENCY EXCHANGE

3-6300

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įrištos knygos kaina yra tik $3.00, minkšt. $2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigus šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Iš kitataučių spaudos

Įtakingas vokiečių evangelikų savaitraštis "Christ und Welt" įsidėjo straipsnį "Tauta svetur", kuriame rašo apie 8.000 vokietijoje gyvenančių lietuvių buitį, jų ir kitų tautiečių parama išlaikomą Vasario 16 d. gimnaziją ir lietuvių karčią patirtį su emigracija. Kaip pažymi "Ch. u. W.", šiuo metu Rennhofo pily gyvena apie 190 lietuviukų. Rašydamas apie skaudų lietuvių tautos likimą, laikraštis pastebi, kad kas aštuntas lietuvis buvo ištremtas į Sov. Sąjungą. Lietuviai, latviai ir estai yra ne tik, kaip vokiečių tremtiniai, netekę savo nuosavybės, darbo ir tėviškių, bet dar daugiau: jie yra netekę ir savo tėvynės. Tai yra tikri politiniai pabėgėliai, kurie visur gyvena tarp svetimųjų, visur tėra tiktai svečiai. Iš pabėgusių lietuvių apie 40.000 įsikūrė JAV-se, Kanada priėmė apie 7.000, D. Britanija 2.500 ir Australija apie 1.300, o mažesnės grupės emigravo į kitus kraštus. Koks likimas ištinka šeimas, savaitraštis pavaizduoja vieno 50 metų lietuvio pasisakymu: nors jis niekad nėra sirgęs džiova, tačiau IRO gydytojai jo plaučiuose pastebėjo kelias dėmes, ir jis buvo pastatytas prieš alternatyvą: arba išsiskirti su žmona ir vaiku, kad jie galėtų emigruoti, arba likti stovykloje — ir visokiai emigracijai bus galas. Savaime suprantama, minimasis lietuvis, nenorėdamas savo vaikams užkirsti kelio prasimušti į gyvenimą, pasirašė reikalaujamą išsiskyrimą. Šiandien sūnus yra jau inspektorius Čikagoje, motina prižiūri jo namų apyvoką, deja, tėvas ir toliau temato tik žemutinės Saksonijos vienos stovyklos sienas... Likusieji ir toliau ilgisi savo tėvų žemės. Vasaros vakarais dažnai stovyklose girdimi jų chorai, kurių dainose atsispindi visas tėviškės pasiilgimas.

Vokietijoj leidžiamas "Freie Presse Korrespondenz" įsidėjo V. Banaičio straipsnį apie radijo padėtį Sovietų okupuotoje Lietuvoje. Straipsnyje nurodoma, kad Vilniuje yra įtaisytas fabrikas fonografams ir garsintuvams gaminti. Šių metų rudenį pagal pažadus turi pradėti veikti ultra trumpų bangų siųstuvas, o 1955 metais — Vilniuje įruošta televizijos centrinė.

"Das Ostpreussenblatt" Nr. 38/1954 įdėta lietuvaičių, latvių ir esčių, apsirengusių tautiniais drabužiais ir dalyvavusių Hamburge suruoštame tėviškės dienos minėjime, nuotrauka. "Donau-Kurier" š. m. rugsėjo 22 d. paskelbė Eltos pranešimą apie vykdomus iš Lietuvos į Sov. Sąjungą išvežimus ir deportacijas į Sibirą.

Specialus numeris apie Mindaugą

Vokiečių kalba Marburge leidžiamo žurnalo "Zeitschrift fuer Ostforschung" naujausias numeris (3) yra skirtas karaliui Mindaugui, nuo kurio vainikavimo pernai suėjo 700 metų. Dr. Z. Ivinskio 27 psl. studija "Mindaugas ir jo vainikas" plačiai nagrinėja Mindaugo vainikavimo ceremonialą. Freiburgo un-to (Vokietijoje) docentas M. Hellmanas (10 psl.) rašo apie "Vokiečių ordiną ir Mindaugo vainikavimą". Ukrainiečių meno ir kultūros istorikas Dr. Mychajlo Hocij (gyvena Muenchene) atskirame straipsnyje (18 psl.) įdomiai išaiškina Mindaugo vainiko likimą jam žuvus (1263).

Šitame žurnale, kuris eina nuo 1952 m. pradžios Marburge, yra daug rašoma Pabaltijo bei Lietuvos istorijos klausimais. Pats Marburgas yra pasidaręs svarbus Rytų Europos ir Pabaltijo kraštų istorijos tyrinėjimo centras. Ten yra patekusi didžioji dalis garsiosios Berlyno valstybinės bibliotekos. Ji dabar vadinasi "Westdeutsche Bibliothek". Čia labai sistemingai telkiama lituanistika. Žinomojo kalbininko prof. Ed. Hermanno lituanistinė ir labai vertinga biblioteka buvo visa į šitą biblioteką nupirkta. Čia tuoj bus perkelta depozitų ir prof. Gaigalaičio biblioteka. Jeigu kam reikia įvairių žurnalų, Vaižganto, Jablonskio, Krėvės ir kt. raštų, jie randami šioje bibliotekoje.

Ką rašo lenkų spauda

Londone leidžiamo lenkų dienraščio "Dziennik Polski i Dziennik Żolnierza" 1954 m. rugpiūčio 18 d. Nr. 196 Z. Nowakowskis, rašydamas apie lenkų pastangas, o ypač jų egzil. vyriausybės min. pirmininko Mackiewicziaus, surasti tinkamą Lenkų Rzeozpospolitai prezidentą, be kita ko, pastebi: "Gen. Andersas pasielgė taip, kaip elgiasi ofenzyvos garbintojas. Jis norėjo verčiau pirmasis pulti, negu būti pats puolamas kitų. Antra, norėjo sukonfūzyti priešininką. Norėjo sutrukdyti tam tikrus ėjimus, o gal net — bet ačiū Dievui! — projektai kiekvienu atveju pašėlę. Turiu galvoje projektą nominuoti prezidento įpėdiniu kažką, kas yra krašte. Dar daugiau: p. Mackiewiczius neslėpė minties, jog būtų geriausia surasti kokį nors lietuvį ir jį padaryti Lenkų Rzeszpospolitos tremtyje prezidentu. Bet tai dar ne viskas, nes p. Mackiewiczius iškelia dar naują kandidatą, būtent — Rumunijos ekskaralių Mykolą. Kalba apie tą projektą visai rimtai".

Š. m. rugsėjo 15 d. tas pats lenkų dienraštis "Dz. Pol. i. Dz. Żoln." Nr. 220 vėl rašo: "Skaitytojai siunčia man glėbius laiškų, prikaišiodami, kad pasidaviau kvailybei tvirtindamas, esą, p. Mackiewiczius nužiūrėjęs įpėdiniu į prezidentus pirmiausia kažkokį lietuvį, rodos, p. Lozoraitį, paskui — Rumunijos ekskaralių Mykolą. Deja, tai yra teisybė, kurios p. Mackiewiczius neslėpė ne tik man, bet ir žymiems asmenims". (Elta)

NORI PAMINĖTI DR. ŠLIUPO MIRTIES SUKAKTĮ

Šių metų lapkričio 6 dieną sueis lygiai 10 metų nuo Dr. Jono Šliupo mirties. Čikagiečiai šią sukaktį nori paminėti.

Komitetas Dr. Jono Šliupo Biografijai Leisti išsiuntinėjo Chicagos lietuvių organizacijoms kvietimą ketvirtadienį, spalio 21 dieną, 7:00 val. vakaro, atsiųsti savo atstovus į Lietuvių Auditoriją, kad galėtų aptarti sukakties minėjimą.

Paremkime gabų muziką

Spalio 31 d. ruošiamas koncertas Aleksandrui Kučiūnui, kuriam sukanka 25 metai, kaip jis darbuojasi muzikos srityje. Muz. Kučiūnas yra daug kur dalyvavęs Chicagos įvairiuose parengimuose bei koncertuose, kur jis savo darbą puikiai atlikdavo.

Šiame koncerte A. Kučiūnas atliks eilę muzikos kūrinių su simfonijos orkestru, o taip pat ir pats skambins garsiųjų kompozitorių kūrinius.

Muzikų gyvenimas nėra pavydėtinas, reikia laužti daug ledų, kol muzikas palieka patyrusiu, gabiu ir garsiu muziku. Atmindami žmogų, kuris daug ir gražiai yra pasidarbavęs lietuvių tarpe, atvykime spalio 31 d. į Marijos aukštesniosios mokyklos salę. Tai mėgstančių muziką pareiga. Mes tikrai galim pasidžiaugti, kad tas gabus muzikas yra baigęs muzikos mokslus laisvosios Lietuvos konservatorijoje. Linkėkim, kad jis čia darbuotųsi su mumis, o kai liks Lietuva laisva, kad galėtų grįžti suorganizuoti Lietuvoje puikų simfonijos orkestrą.

Dan Kuraitis

Atidarytas simfonijos orkestro sezonas

Ketvirtadienį buvo pirmas šio sezono Chicagos simfonijos orkestro koncertas. Rinktinės ir puošnios publikos buvo pilna Orchestra Hall. Muzikos kritika iškelia dirigento Reiner įdėtą darbą orkestrui ištobulinti ir jo gerus vaisius.

ZENITH®

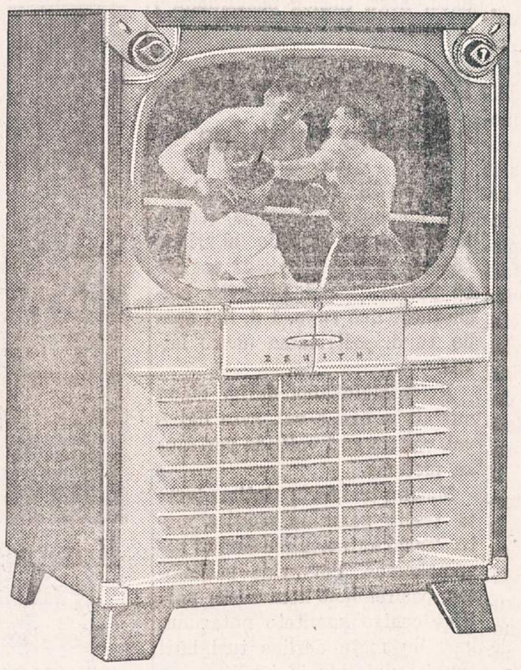

The Magnificent "X" series

MODEL "X"— (Model R2359R) Zenith's newest 21-inch Television Console, complete with every advanced Television feature! Ultra modern styling with new grill to project the utmost in tonal quality from the high fidelity two speaker sound system. Has Cinébeam picture tube and Ciné-Lens, and revolutionary "top tuning." $379.95

Wouldn't it be nice if all the features in these sets could be put together for $150.00—but let's be practical—it can't be done! Zenith is proud, however, to have been able to put all these advanced features together in the Model "X" series for prices beginning at $339.95!

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 S. Kedzie Ave. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Gaso Leidimus Turintiesiems

patariama pasinaudoti Siegler pečiais

VISI SIEGLER PEČIAI GAZO CO. INSPEKCIJOS BUS UŽTIKRINTAI PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stiprausi špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia jokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dumplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo vieno iki šešių kambarių.

TURIME BALTĄ VIRTUVINĮ STILIŲ.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS Tel. HEmlock 4-7095

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Mirė savanoris kūrėjas

LONDONAS. — Spalio mėn. 1 dieną Hackney ligoninėje mirė savanoris kūrėjas a. a. Antanas Matuzonis, gimęs 1902 m. Rokiškio apskr. Vėliau gyveno Kaune ir vertėsi staliaus-statybininko amatu. Gyvenant Londone man dažnai tekdavo su Antanu susitikti ir pasikalbėti. Jis man apie savo gyvenimą suteikė tokių žinių: Prieš Pirmąjį karą lankė gimnaziją ir baigė 4 klases. Visiškai jaunas pateko į rusų kariuomenę ir tarnavo kavalerijoje. Kilus Rusijoj revoliucijai, grįžo į Lietuvą ir savanoriu stojo į besikūriančią Lietuvos kariuomenę. Kaip kavaleristas buvo paskirtas į pirmąjį gusarų pulką. Vėliau buvo iškomandiruotas į Geležinio Vilko pulką. Dalyvavo kautynėse su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Susilpnėjus sveikatai, buvo paleistas metams atostogų, pataisymui sveikatos. Po metų gavo šaukimą į kariuomenę atlikti būtinąją karo prievolę. Kaip buvęs savanoris, turėjo teisę pasirinkti kariuomenės dalį ir šiuo kartu stojo tarnauti į Karo aviaciją. Čia kurį laiką tarnavo vienoje eskadrilėje su kap. Dariumi. Iš kariuomenės pasiliuosavo puskarininkio laipsnyje. Kurį laiką tarnavo policijoje ir vėliau pradėjo verstis staliaus amatu.

1944 m. vokiečiai išvežė į Dancigą, iš ten pakliuvo į Suomiją, pastarajai kapituliavus — į Norvegiją. Galutinę kapituliaciją pergyveno Danijoje ir kaip karo belaisvis buvo išvežtas į Vokietiją. Ištrūkęs iš belaisvių lagerio, patenka į Flensburge esamą lietuvių stovyklą ir gyvena D. P. teisėmis.

Į Angliją atvyko kaip savanoris darbininkas ir pradžioje gyveno Tadcasterio hostelyje bei dirbo pas aplinkinius ūkininkus. Susilpnėjus sveikatai, anglų valdžia atleidžia iš darbo prievolės ir duoda sutikimą laisvai pasirinkti tinkamą darbą. Ilgai nelaukęs atsikelia į Londoną ir kaip stalius stoja dirbti į naujai kūriamą P. Varkalos baldų dirbtuvę. Bet po keletos savaičių suserga ir tenka atsigulti į ligoninę. Grįžęs iš ligoninės jau darbo dirbti negalėjo ir teko pragyventi tik iš gaunamos bedarbio pašalpos.

Šių metų pavasarį vėl staigiai suserga, nuvežamas į ligoninę, kur ligos ir skaudžių pergyvenimų kankinamas po pusės metų iškeliauja į amžinastį. Palaidotas Londone, Leyton kapinėse, grave 2, row 5.

Velionio žmona likusi Lietuvoje, kiti giminės gyvena Amerikoje. Jie jau buvo jam parūpinę į Ameriką įvažiavimo dokumentus.

Brangus kary, partizane, lai būna Tau lengva Anglijos žemelė, kuri tave amžinai priglaudė.

Marijos šventė

Spalio mėn. 10 d. Londono lietuvių parapija surengė Marijos garbei Akademiją, kuri buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis bažnyčioje, o antroji dalis vyko parapijos salėje. Atidaromąjį žodį tarė Londono parapijos klebonas kun. A. Kazlauskas, primindamas, kad šiemet minima 100 metų sukaktis, kai buvo paskelbta Marijos Nekalto Prasidėjimo dogma. Todėl katalikų pasauliui šie metai yra Marijos Metai. Baigus tarti atidaromąjį žodį, pakyla scenos uždanga ir dalyviai sugieda Marija, Marija... Scenoje buvo nupiešta, apsupta angelų, Marija, paveikslui buvo vykusiai pritaikintas apšvietimas ir dekoracijos, kas iš tolo sudarė įspūdingą vaizdą. Paveikslą piešė ir jį įliuminavo dail. K. Dargis.

Paskaitą skaitė svečias iš Bradfordo kun. J. Kuzmickas. Paskaitos turinys maždaug buvo toks: mes esame Marijos vaikai, nes Marija pirmiausia apsireiškė mūsų tėvynėje Lietuvoje, kada XVI a. protestantizmas buvo nusiaubęs mūsų kraštą, tai Marija pasirodė Šiluvoje, spausdama prie krūtinės kūdikėlį Jėzų, ir tyliai verkė. Toliau paminėjo žemaičių Kalvariją, Vilniaus Aušros Vartus ir kitas vietas, kuriose žmonės susilaukė Marijos malonių. Kaip pareiškė kalbėtojas, tai jo surinktomis žiniomis, dabar esamas Aušros Vartuose Marijos paveikslas yra tik kopija, o kur yra tikrasis — dar šiandien negalima pasakyti.

Meninėje dalyje pasirodė J. Liustikaitė ir B. Povilavičius, kurie jausmingai pagiedojo solo keletą religinių giesmių.

Akademijoje dalyvavo daug žmonių. Be londoniškių, matėsi atvykusių ir iš tolimesnių vietovių. Pasibaigus Akademijai, prie atvirų salės durų ilgą laiką stovėjo būreliai praeivių, kurie žiūrėdami į meniškai paruoštą Marijos paveikslą, įdomavosi lietuvišku parengimu.

—V. Vytenietis

NAUJIENŲ- UNITED PRESS Telephoto

Du maži vaikai buvo užmušti ir jų tėvai sužeisti, kai degantis sprausminis armijos lėktuvas nukrito ir susidaužė netoli Clinton, Maryland.

"NAUJIENOSE" GARSINTIS VISUOMET APSIMOKA

Chicagos opera turės garsių dainininkų

Chicagos opera (The Lyric Theater) pradeda sezoną lapkričio 1 d. Ši opera turės ir pasaulio garsenybių savo solistų tarpe. Viena iš jų yra sopranas Maria Meneghini-Callas, Milano (Italijoje) Scalos operos primadona. Ji gimusi iš italų — graikų tėvų New Yorke, bet ligi šiol Amerikoje nedainavusi. Ji dainuos ir operos sezono atidarymo metu statomoje operoje "Normoje" (Bellini).

Kiti žymūs Chicagos operos dainininkai bus: tenoras Mirto Picchi, Tito Gobi, Rossana Carteri — visi iš Scalos, ir kt.

Kiti operos pastatymai: lapr. 3 d. amerikiečio kompoz. Giannini nauja opera "The Taming of the Shrew", lapkr. 6 d. "Bohema", lapkr. 6 d. vakare "Sevilijos kirpėjas", lapkr. 8 d. "Traviata" (su Maria Meneghini-Callas), lapkr. 15 d. "Lucia di Lammermoor", lapkr. 16 d. "Carmen", lapkr. 18 d. "Tosca" ir kt.

Everybody's taking a big look at the new 1955

Motorola TV

Better See what a BIG DIFFERENCE Motorola's BIG LOOK makes!

● It means a bigger, sharper picture. More powerful chassis. Many big, important advancements in styling and design!

● More VALUE, in other ways, too! In cabinetry, reliable performance, lastingly satisfying joy of ownership!

● Now's the time to come in! Take YOUR first Big Look at the Big Look set that's making value history!

Bigger Picture! Bigger Value! Better Performance!

BIG LOOK MODEL 21K19—Mahogany finish 21" console. Extended Area screen. Lifetime Focus. Distance Selector switch. Built-in UHF-VHF antenna. Also blond, slightly more. $209.95 In blond wood

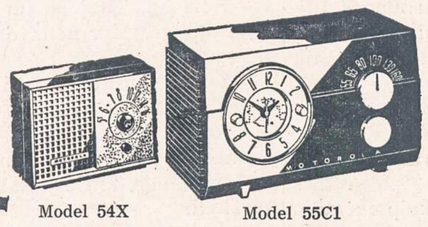

Model 54X $29.95

Model 55C1 $27.95

UNION APPLIANCES

40 So. Clinton Street DEarborn 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Valgyk Geriau, Atrodyk Geriau,

JAUSKIS GERIAU

Nėra reikalo jaustis prastai ir "nupuolusiu ūpu" dėl paprasto užkietėjimo ir dėl jo pasireiškiančių simptomų! Jūs galite būti taip gudrus, kaip daug tūkstančių kitų, kurie nuo 1887 m. žinojo ir vartojo garsųjį pilvą stiprinantį ir liuosuojantį sutaisymą, Trinerio Kartųjį Vyną. Ši mokslinė formulė yra paruošta iš specialaus parinkimo pačtios Gamtos šaknų, žolių ir augmenijos.. Ji veikia ramiai, švelniai ir tikrai pašalinimui atmatų medžiagos iš nerangių žarnų. Įsigyk butelį Triner's šiandien, pats patirk jo nuostabų veikimą. (Pastaba: jeigu negalit gauti Triner's savo mėgiamoj parduotuvėj, tai išsiųskit $1.75 kartu su jūsų krautuvės vardu: Joseph Triner Corp., 4053 W. Fillmore, Chicago, o jum didelis 18 unc. Triner's butelis bus pasiųstas tuojau užmokėtu paštu).

TRINER'S BITTER WINE

1955 metų TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI SU FM

— FONOGRAFAI —

TV IR RADIJO LEMPOS

APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION sales-service

3130 So. Halsted St. DAnube 6-6867

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

1841 So. California Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Telef.: ROckwell 2-2282

PIGIAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

SUSTINGĘ SĄNARIAI

Sutinusiems ir paraudusiems kelių, pirštų, kojų, pečių, nugarkaulio arba geliančių sustingusių raumenų skausmui sumažinti vartokit naują skiedinį PENA-HEAT. Pas savo vaistininką galit gauti ąsotėlį tik už $1.50 arba kreipkitės į STAR PHARMACAL Co., 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

FABER HARDWARE

2425 S. Western Ave.

VI 7-6664

- HARDWARE
- ELLIOT DAŽAI
- ĮRANKIAI
- STIKLAS
- ELEKTROS IR PLUMBING REIKMENYS.

LABORATORY TECHNICIAN

Registered

A. S. T. P DIETICIANS

Registered

A. D. A. NURSING AID INSTRUCTOR

B. S. Some courses in teaching

ST. JOSEPH MERCY HOSPITAL,

421 N. Lake Street

AURORA, ILINOIS

Apply in person or phone

6-4681

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $40,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
4 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Artinasi Rinkimai

Nuo rytojaus iki rinkimų dienos tėra tik 2 savaitės. Lapkričio 2 d. bus renkami 37 senatoriai ir 435 atstovai į JAV kongresą; kai kuriose valstybėse bus taip pat renkami gubernatoriai ir kiti valstybių administracijų nariai, apskričių valdininkai, teisėjai ir kitokie pareigūnai.

Partijų, kurios stato kandidatus, faktiškai yra tik dvi: republikonų (europiečiai sako: respublikonų) ir demokratų; tik New Yorko valstybėje ir kai kur kitur esama dar ir mažesnių partijų — liberalų partija, socialistų partija, darbo partija ir t.t., bet jos dažnai remia didžiųjų partijų kandidatus arba sudaro atskirus sąrašus ir eina į rinkimus vien propagandos tikslais.

Daugiau svarbos, negu tos mažosios partijos, turi **sroviniai skirtumai** didžiųjų partijų viduje. Tiek republikonų partijoje, tiek demokratų, yra "vidurinė" srovė ir "sparnai", kairysis ir dešinysis. Tarp tų srovių bei sparnų neretai eina aštresnė kova, negu tarp skirtingų partijų. Nuomonių skirtumai partijų viduje pasireiškia nuolatos kongreso debatuose ir balsavimuose.

Labai retas atsitikimas, kad, priimant tą arba kitą įstatymo sumanymą, balsuotų visi vienos partijos atstovai už, o visi kitos partijos atstovai prieš. Kuone visada kiekvienoje pusėje būna ir vienos ir kitos partijos balsų. Ištisa eilė Eisenhowerio administracijos sumanymų, pateiktų 83-iam kongresui, galėjo praeiti tik dėka to, kad juos parėmė tam tikras skaičius demokratų atstovų bute ir senate; keliais atvejais demokratai rėmė administraciją stipriau, negu Eisenhowerio partija.

* * *

Rinkimuose partijų žmonės laikosi didesnio solidarumo. Jie stengiasi užmiršti srovinius skirtumus, bent iki praeis balsavimai, ir remia savo partijos kandidatus, nepaisant jų "kairumo" ar "dešinumo". Partijų vadai viešai giria saviškius ir puola "priešus", kandidatuojančius kitos partijos sąrašais. Kiekvienai partijai rūpi, kad būtų išrinkta kuo daugiausia jos atstovų ir senatorių ir kuo mažiausia priešingos partijos.

Pagrindinė priežastis čia yra ta, kad kiekviena partija nori **kontroliuoti kongresą** ir, per jį, kontroliuoti **politinius "džabus"**.

Pirmiausia, partija, laimėjusi daugumą atstovų bute arba senate, pasiima į savo rankas vadovybę tuose rūmuose, kuriuose ji turi daugumą; paskui ji išdalina savo atstovams arba senatoriams pirmininkų vietas komitetuose ir komisijose. Tai vadinasi kongresò "suorganizavimu".

Reikia neužmiršti, kad visas svarbusis JAV kongreso darbas esti atliekamas **komitetuose ir komisijose**; ir asmens, kurie stovi jų priešakyje, turi daug galios. Kiekvienas reikalas, pirma negu jisai pasiekia pilnaties susirinkimą, turi pereiti per tam tikrus komitetus, kurie jį svarsto uždaruose posėdžiuose ir viešuose apklausinėjimuose, taiso ir sprendžia, ar jį pasiūlyti atitinkamiems rūmams priimti, ar ne. Jei ne, tai to reikalo "karjera" čia pat ir pasibaigia. Dar daugiau sumanymų "numiršta" komitetų **pirmininkų** spintose; nes jei pirmininkas nenori, kad sumanymas būtų priimtas, tai jisai neduoda jo komitetui svarstyti.

* * *

Tuo būdu partija, "suorganizavusi" kongresą, kontroliuoja įstatymų leidio eigą. Nuo jos vadų malonės žymiam laipsnyje priklauso administracija (vyriausybė), kuri yra priversta visą laiką su jais tartis. Be jų pritarimo prezidentas negali paskirti nė vieno žymesnio valdininko. O tų "džabų" (apmokamų vietų) federalinėje valdžioje yra tūkstančiai.

Praktikoje partija yra **aparatas valdžios "džabams" skirstyti.** Štai dėl ko kiekviena partija neriasi iš kailio, stengdamasi laimėti rinkimus. Ir žmonės tai žino. Todėl dauguma jų labai mažai tesijaudina rinkimų klausimu. Kovoti dėl "džabų" jie nemato prasmės. Milijonai piliečių, turinčių teisę dalyvauti rinkimuose, nepasistengia net nueiti į balsavimo vietą ir paduoti savo balsą. Amerikoje nuolatos skundžiamasi "balsuotojų apatija".

Tai blogas reiškinys. Kai piliečiai nepaiso, kas bus išrinktas, tai kokią moralinę teisę jie paskui turi skųstis, kad valdžia "negera"? O nuo to, kaip valdžia tvarko krašto reikalus, priklauso kiekvieno žmogaus gyvenimas.

Rinkimai yra svarbus dalykas demokratinėje santvarkoje. Nežiūrint kas kuriai partijai simpatizuoja, lapkričio 2 d. turėtų visi balsuoti.

K. DUBYSA

Londone vienybė — Maskvoje audra

Londono 9-nių konferencijoje palijęs smulkus vienybės lietus Maskvoje sukėlė audrą. Pats Molotovas puolė atakuoti Londono susitarimą. Anot New York Times, ataką pradėjo geru laiku ir geroje vietoje, tik neaišku, ar pataikė pasiūlyti gerą kainą. Prisidengęs vienų sukaktuvių minėjimo skraiste, susivaręs visus satelitų atstovus (Kinijos raudonųjų neišskiriant), Berlyno operos rūmuose Molotovas pasakė kalbą, kurioje patvirtino, kad Sov. Rusija Londono susitarimams priešinsis, kaip ji darė dėl Europos Gynybos pakto (EDC). Esą, Rusijai priimtina tik tokia Vokietijos taikos sutartis, kuri būtų paremta Posdamo susitarimų principais. Kitaip tariant, Sov. Rusija negali sutikti su Vokietijos apsiginklavimu jokia forma. Jei Londono susitarimas būtų įvykdytas, tai, esą, nebegalimas būtų nei Vokietijos suvienijimas, nei nusiginklavimas, kuriam įvykdyti Sov. Rusija planą esanti pasiūlusi Jungtinėse Tautose.

Giesmė sena, gaida nauja

Londono, Paryžiaus ir Amerikos laikraščiai, išskiriant komunistinių pakraipų, Molotovo "garsųjį" pasiūlymą vadina sena giesme, daug kartų anksčiau jo giedotą, tik šį kartą pakeista giesmės "nata", sukaitalioti sakiniai ir žodžiai. Pagrindas liko senas: vėl susirinkti 4 didiesiems į naują konferenciją, pasikolioti, laiką sugaišinti ir ją baigti taip, kaip jau baigėsi ne viena tam reikalui skirta konferencija. Chicagos Sun-Times vadina tai įžiūlia ir atgrisusia kalba. Molotovo pasiūlymai, anot Daily News, pasitarnauti gali tik komunistų propagandai.

Du punktai

Molotovas pateikė du punktus, kurie pirmiausia turėtų būti apsvarstyti: 1. Išvesti iš Vokietijos visos okupacinės kariuomenės; 2. pravesti rinkimus Vokietijai suvienyti.

Išvedimas okupacinių kariuomenių iš Vokietijos, atrodo, yra pirmoji sąlyga rinkimams pravesti. Čia naujovė. Buvusioje Berlyno konferencijoje tokio "pasiūlymo" nebuvo. Be to, Molotovas šį kartą pripažino, kad "rinkimai" reikalingi "visoje" Vokietijoje. Sov. Rusija yra pasirengusi "aptarti naujus pasiūlymus". Tačiau Molotovas sąmoningai nutylėjo ir niekur nepaminėjo, kaip rinkimai bus pravesti. Kaip žinome, dėl tos priežasties — rinkimų pravedimo būdo — sugriuvo Berlyno konferencija. Nors kalba graži, iš karto atrodo patraukli, bet įsigilinus rasime, kad joje nieko naujesnio nepasakyta. Kaip seniau buvo, taip ir šį kartą, po gražiais žodžiais paslėpta pagrindinė sąlyga: laisvų rinkimų pravedimas visoje Vokietijoje būdas. Išvesti savo kariuomenę iš R. Vokietijos komunistai gali sutikti (ir net, tai padaryti), nes turi sudariusi iš "vokiečių" patikimą apie 150,000 policijos armiją. Be to, paliktų "paskolai" ir savo keletą vadų, kaip Lenkijai yra paskolinusi "lenką" maršalą Rokosovski. Tas labai lengvai yra atliekama, pritaikius Mičiūrino-Lysenkos biologinę formulę.

Paslėpta baimė

V. Vokietijos ministerio pirm. Dr. Adenauer atsakymas socialdemokratų vadui Dr. Ollenkauer pilnai pasako ir parodo, kad: "Ar jie mano, kad Molotovas būtų pasakęs tokią kalbą Berlyne, jei nebūtų Londono susitarimų? Kas jį privertė sakyti tokią kalbą: komunizmo nuoširdumas Vokietijai, noras ją suvienyti, atstatyti suverenumą, baigti okupaciją, leisti patiems vokiečiams laisvai, nevaržomai pasirinkti valdymosi santvarką, laisvę?"

Čia komentarai nereikalingi. Atsakymas suprantamas ir aiškus kiekvienam sveikai galvojančiam žmogui.

Geri ženklai

Londone pademonstruota vakariečių vienybė Maskvoje iššaukė baimę, sudrebino komunizmo lizdą. Naujo Molotovo meškeriojimo metodu beveik niekas nesusižavėjo, pakeistos spalvos užmauto ant kabliuko slieko neapžiojo, išskiriant Vokietijos opoziciją — socialdemokratus. Pradėtą Molotovo ataka geru laiku ir geroje vietoje nepasisekė, nes "pataikė pasiūlyti blogą kainą". V. Vokietijos parlamentas susitarimams pritarė didžiule balsų dauguma. Reikia manyti, kad Prancūzijos parlamentas padarys panašiai. Likusių partnerių nusistatymas nekelia abejonių. Amerikos nusistatymą nusakė sen. Knowland pareiškimu, kad Amerika nori duoti pirmenybę Europai pačiai pasisakyti dėl savo reikalų.

Tragedija baigėsi laimingai

Jau Briuselio konferencijos metu pasirodė, kad Europos Gynybos reikalai šlubuoja. Konferencijai suirus, aiškiai matėsi, kad Prancūzijos parlamentas EDC nepatvirtins. Taip ir buvo. Europos gynybos bendruomenės fronte atsirado pavojingas plyšys. Tątai pamatė ir kantrioji Anglija. Ji pasišovė gelbėti padėtį ir lopyti plyšį. Anglijos premjeras W. Churchill pasiuntė savo pavaduotoją, Anthony Edeną į atitinkamas sostines ištirti, ar nebūtų galima rasti susitarimo kitokia forma. Po sunkaus darbo, kelionių iš vienos vietos į kitą, po Anglijos įsipareigojimų Europai ginti, pagaliau, Edenui pasisekė suvesti visus dalyvius į Londoną ir ten apvainikuoti savo darbus visų susitarimu, tuštumos užpildymu, Vokietijai suverenumo grąžinimu, apginklavimu ir padarymu lygiateisiu partneriu kaip Europos gynyboje, tip NATO. Belieka laukti skubaus nutarimų realizavimo.

Vienybė — laisvės triumfas

Susitarimas parodė, kad Europos laisvosios tautos gali rasti bendradarbiavimą, mato laisvei pavojų ne iš kur nors kitur, bet iš komunizmo pusės. Atsisakydamos įtarinėjimų, paaukodamos laisvei nesuprantamų baimių ar "savo" interesų, kurie vienybėje gali būti greičiau išlyginti, surasti teisingesnį kelią, atneša gražiausius vaisius susikalbėjimui, draugystei ir gražiam tarpusavyje sugyvenimui. Vokietijos ir Prancūzijos padaryti nusileidimai, Anglijos vyriausybės pastangos gelbėti susidariusią padėtį, Amerikos ir kitų narių nuoširdus palankumas atnešė vakariečiams vieną labai reikalingą vienybės pademonstravimą, kuris išgązdino komunizmo viešpačius. Šis susitarimas yra dalis Churchill pasakytos 1948 m. Anglijoje garsiosios kalbos, kurioje buvo teisingai nurodyta: kas yra komunizmas, ko iš jo reikia laukti, kokius metodus naudoja, kaip pildo savo pasižadėjimus, sutartis ir įsipareigojimus. Todėl anuo metu Churchill klausė: kas daryti? Atsakymas — visuomet taip, kaip paskutinėje Londono 9-nių konferencijoje buvo padaryta. Jau tada buvo siūloma veikti greitai, neatidėlioti, kad komunizmo grėsmė neįgautų pavojaus Europai ir visai laisvai žmonijai. Londono vienybės triumfas, jei juo bus vadovaujamasis visose konferencijose, Jungtinėse Tautose, būkime tikri, privers komunizmą susimąstyti, peržiūrėti savo pasaulio užvaldymo planus; privers peržiūrėti savo laisvų kraštų užgrobimo taktiką. Londono konferencijos metu iškritęs vienybės lietus laisvam pasauliui atnešė džiaugsmo, komunizmo pavergtoms tautoms laisvės viltį, teisingumo atstatymą, karo ir kitu metu padarytų tautoms skriaudų pašalinimą, nepriklausomybių sugrąžinimą. Komunizmui gi įvarė nemažai baimės ir susirūpinimo savo žiauriosios santvarkos tęstinumu.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiofoto

Viceprezidentas Nixon aplankė vasaros Baltuosius Rūmus, kurie yra Coloradoje. Ten jis tarėsi su prezidentu Eisenhower ryšium su politine kampanija.

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.00.

Užsakymus adresuokite:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

ALGIRDAS MARGERIS

SAULĖS RŪSTYBĖ

(Ištraukos iš spausdinamo "Saulės Rūstybės" romano)

(Tęsinys)

IV.

Nerimo ir mano pacientė su savo gražiąja Aldona. Ir vieną labai skaidrią dieną jiedvi abidvi švystelėjo mano kabinete!

— O, tai tamsta su Aldona! — nustebęs ir kartu labai pradžiugęs tariau, pašokdamas nuo kėdės ir eidamas jų pasveikinti.

Ji irgi buvo susijaudinusi ir ėjo arčiau manęs.

— Sveikos gyvos, sveikos gyvos, sakau, abidvi! — spaudžiau motinos ranką, o paskui ir mergaitės, tik jos labai švelniai, kaip gėlės žiedą.

— Sveiki, sveiki, daktare. Matote, ne viena. Atnešiau parodyti. Žiūrėkite, kokia jau didelė.

— O, kokia... Ar sveika, ar gera, ar ramiai miega naktį? — klausiau visko sykiu.

— Ir gera, ir sveika, ir miega naktį, kaip mėnulio šviesa.

— Kaip mėnulio šviesa, — smagiai šypsojausi.

Šypsojosi ir ji, ir jos mažytė Aldona.

— Bet ir dailumėlis jos, sakysiu. Kaip vaiskiausias šio labai gražaus pavasario žiedas. Ir tik žiūrėk sveika, kaip gražiai ji mudviem pasišypso.

— Ji visada tokia.

— Ir kai miega?

— O, tada dar gražesnė.

—Tai kaip sapnų vaivorykštė?

Ji linktelėjo galva ir tarė:

— Labai dėkui, daktare, kad tokią gerą ir gražią "pagavote". Ir tik žiūrėkite, kaip greitai auga — kokia jau sunki.

— Duokite pasūpuoti rankose; tada pasakysiu, kiek sveria, — ištiesiau rankas.

— Tekite, — padėjo mergaitę man ant rankų.

Vyriškose rankose ji atrodė labai lengvutė, bet aš vistiek motinai sakiau:

— Tikrai sunki. Kaip tuzino avilių pilni medaus koriai.

— O, daktare, ji netokia saldi.

— Bet jos šypsneliai, gerbiamoji, saldesni už medų.

— O, šypsneliai, sakote?

— Taip, tamsta. Juk ir gėlės po jūsų langu taip saldžiai nesišypso?

— Nežinau. Tuoj pažiūrėsiu namo parėjusi. Iš tikrųjų, daktare, dar nebuvo atėjusi man į galvą mintis palyginti.

— Ir jos šypsneliai, gerbiamoji, yra ne tiktai gėlių poezijos posmai, bet ir jos kalbą, protas, širdis, meilė. Tokie maži kūdikiai, kaip ji, kalba, džiaugiasi, juokiasi ir savo meilę mums atiduoda tik vienais savo šypsneliais, kurie pasako viską, ką jie nori mums pasakyti.

Motina labai domėjosi, ir jos veidas švitėjo atspindžiais motiniškojo džiaugsmo, vilties ir noro mylėti, globoti savo kūdikį.

O aš žiūrėjau į mergikę ir toliau kalbėjau:

— Tokios didelės ir kūdikiškos laimės kupinos akys. Primena man jos aną pomirtinių vilčių dangų, kur, sako, niekas nepažįsta bėdų, vargų ir skausmų...

— Gyvena tik angelų giesmėmis ir džiaugsmu, — šypsojosi motina.

Aš linktelėjau galva ir kalbėjau, žiūrėdamas į mergikę, kurią vis dar tebelaikiau savo rankose:

— Jos skruosteliai ir lūpytės, rodos, ką tik dabar iššokęs iš rasos maudyklos raudonas rožės žiedas — tiek jaunučio kraujo, gyvybės ir skaistumo. Nosytė mažytė, tiesi, daili ir taip gražiai pritaikyta smulkiam jos veidukui, kad derinasi, kaip tikslus smuiko tonas simfonijoj. O jos šypsnėlės tai tikri saulutės spinduliai, kurie vaikščioja tarp dangaus ir žemės ir apipila mus visus dangaus šiluma ir šviesa.

— Dabar jie vaikščioja tarp jūsų ir jos, — pasakė motina, apibėgdama savo žvilgsniais mergikę ir mane.

— Ir toks jų darnumas, gražumas! Atrodo, lyg lakstytų ji dabar lakštingalos sparnais ir giedotų saldžias jos giesmes. Ne. Ji dainuoja pati sau lopšinę. Žiūrėkite, jau merkia akutes ir tuoj pakils miego sparnais į žydrąją dangaus padangę, kur susitiks su miego dievuliu Morfėjum ir džiaugsis juo, kaip Kalėdų seneliu.

— O, daktare. Ji dar permaža pažinti Kalėdų senelį.

— Gerbiamoji! Kalėdų senelis yra tokia jau graži fantazija, kaip ir dailusis jos veidukas ir saulėti šypsneliai. Tik Kalėdų senelis duoda labai daug džiaugsmo vaikams, o gražūs kūdikiai, kaip šita tamstos lėlė, ir mums, dideliems.

Mergikė užmigo mano rankose.

— Jau miega tamstos Aldutė.

— Aldutė?

— Taip. Ji dar permaža vadinti Aldona, ir tamsta vadink ją tik Aldute.

— Aldute, — pakartojo motina, linksėdama galva.

— Tik Aldute, kol tokia maža. Paskui...

— Paskui? — klausė ji, ieškodama mano akių, kurios buvo susmigusios į miegančią Aldutę.

— Paskui... — stabtelėjau, — kai gerokai paūgės, galėsi sveika vadinti ją tik Aldona. O kai dar daugiau ji paūgės, ir meilės slaptybės jos širdyje atsidengs ir jos sielą veiks, tada ji pradės dairytis vaikinų, ir atsiras vienas, kuris ją pamils ir vadins tik Aldute.

— Mano vaikinas vadindavo mane tik Onute.

— O dabar nebevadina?

— O, dabar jis mane vadina tik Onyte, — prasijuokė ji balsiai, — žinote, kai daviau jam šitą lėlę...

— Ir tamsta iš tikrųjų labai džiaugiesi, turėdama tokią dailią lėlę?

— Ar daktaras nesidžiaugtų?

— Neapsakomai! — atsakiau ir pridūriau: — Ir gal ji bus man kada nors mano laimės pranašas, ir aš pakilsiu kūrybos sparnais, susižavėjęs jos akių, lūpų ir šypsnių dieviškąja fantazija.

— O! — labai nustebo motina. — Daktaras mano kada nors būti tuo, kuris vadins ją tik Aldute?

Aš neatsakiau, tik žiūrėjau į mergikę ir, bežiūrėdamas, atsidūriau šalia dievulio Morfėjaus, kuris laikė ją savo rankose ir šypsojosi miego ir sapnų burtais.

Netrukus motina išėjo, o aš balsiai tariau sau: "Gal aš kada ir būsiu tas, kuris vadins ją tik Aldute..."

V.

Mergaitė augo ir stiprėjo, bet jos motina tolydžio ėjo menkyn. Tiesa, per vasarą ji išsilaikė vidutiniai, kartais ir visai mažai tepriimdama vaistų nuo dusulio, bet kai atėjo ruduo — labai drėgnas, šlapias ir vėjuotas, tai jos dusulys tiek paaštrėjo, kad be vaistų, kaip be vandens, ji visai negalėjo gyventi. O kam nenusibosta, neįkyrėja vaistai, kai reikia juos priiminėti kasdien, kas kelios valandos ir per metų metus? Visiems! Nusibodo, įgriso ir jai. Ir ji dažnai prašė mane ką nors daryti, kad jos taip baisiai nesmaugtų ir nereikėtų "vienais vaistais gyventi", kaip ji dažnai pasakydavo.

(Bus daugiau)

Viešnia iš Brazilijos

(Pasikalbėjimas apie Brazilijos lietuvius)

(Tęsinys)

Nutautėjimas

Kaip ten bebūtų, vis dėlto iš aukščiau suminėtų skaičių galima susidaryti šiokį tokį apytikrį vaizdą, kad lietuvių kolonija Brazilijoj savo skaičiumi nėra jau tokia menka, tad, atrodytų, turėtų būti pakankamo pagrindo gyvesnei, stipresnei lietuviškai veiklai, didesniems tautiniams darbams. Deja, kaip minėjau, taip nėra. Mes gyvename tautinio merdėjimo (senoji ateivių karta) ir spartaus nutautėjimo (Brazilijoj gimusių lietuvių kartos) stadijoje. Priežasčių yra ne viena. Joms panagrinėti reikėtų daugiau laiko ir vietos. Didžiausią kaltę mes suverčiame ekonominėms gyvenimo sąlygoms: skurdūs uždarbiai, menkokas gyvenimo standartas, išsiblaškymas po beribius Brazilijos plotus ir pan. Bet gal svarbiausia, kad mes nepakankamai sugebėjome prisitaikyti prie Brazilijos sąlygų, įveikti tas sąlygas ir sudaryti sau atitinkamas gyvenimo sąlygas, pasidaryti ekonomiškai pajėgesni. Be atitinkamų materialinių sąlygų, juk neįmanomas yra kultūrinis pakilimas, neįmanoma pasiekti ir dvasinių tautinių vertybių. Mūsų išeivijos nesugebėjimą prisitaikyti Brazilijos sąlygoms norėčiau pavaizduoti palyginimu su japonais. Japonų imigracija Brazilijon vyksta ir dabar. Kiek jų čia esama, negalėčiau tiksliai pasakyti, bet jie yra geri žemdirbiai, ryžių, kavos, medvilnės augintojai ir gumos gamintojai. Jie yra gerai susiorganizavę, turi draugijų, bankų ir pan. Didžiausia jų galybė — masių organizuotumas. Pas mus to beveik nėra. Kaip minėjau, mes turime vieną kitą pasiekusį nemažo turto, tokių yra ne vienas ir ne du, jų yra gerokas skaičius, bet jie nieko bendra neturi su masinėmis organizacijomis, kuriose būtų išvystytas kooperavimas su platesniaisiais tautiečių sluoksniais ir būtų sudarytas ekonominis tautinis mūsų išeivijos Brazilijoje potencialas. Prie viso to čia dar reikia pridėti, kad mūsų išeivijai gal trūksta ir rimtų, gabių, atsidėjusių organizatorių, kurie būtų sugebėję gelbėti lietuvybės reikalus, kai jie neteko Lietuvos subsidijų, apie kurias jau minėjau aukščiau. Jūs šiandien dar galite rasti vienur kitur tolimose provincijose tarp svetimųjų apsigyvenusius pavienius lietuvius, kurie gražiai augina tikras lietuviškas šeimas, jie dar nėra nutraukę ryšių ir su lietuviškąja spauda, bet tai nėra masinis reiškinys. Masinis reiškinys yra toks, kad beveik pusė mūsiškių ateivių per kelioliką metų pasklido po tą pusdevinto milijono kv. kilometrų plotą, nepalikdami ir nepranešdami lietuviškoms įstaigoms (Lietuvos konsulatui, kolonijos kapeliionui ir kt.) savo adresų ir daugelis jų nutraukė bet kokius santykius su lietuviškuoju pasauliu.

Nesugebama savarankiškai gyventi

Apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės steigimą Brazilijoje netenka kalbėti, nes Brazilijos įstatymai draudžia bet kokią veiklą, kuriai direktyvos ar kokie nurodymai duodami būtų iš užsienių. Susiorganizavę į PLB, mes galėtume būti valdžios pastatyti greta komunistų partijos, kuri, kaip žinote, Brazilijoj yra uždrausta, uždaryta. Mes gal galėtume atsispirti tik tuo atveju, jei į PLB būtų susitelkę *visi* JAV-bių lietuviai, nes tuomet ir Brazilijos valdžią gal pavyktų įtikinti, kad šios organizacijos veikla nėra pavojinga krašto tvarkai.

Deja, matyt, mes, lietuviai, dar nesame visai atsikratę ilgai neštos svetimųjų baudžiavos liekanų ir pertrumpai gyvenome laisvu savitu gyvenimu, todėl nesuspėjome išmokti reikiamai suprasti tautinio vieningumo bei solidarumo reikšmės tautiniame gyvenime ir savosios lietuviškos kultūros vertės. Manau, kad tai nemaža dalim prisideda prie lietuvybės nykimo — ne tik Brazilijoj, bet ir kitur.

Šiuo samprotavimu baigė p. M. Čiuvinskienė savo įdomų pasakojimą, šį improvizuotą interview.

Rengiasi aplankyti kitus miestus

Paklausta, kaip ilgai viešnia žada viešėti Chicagoje ir iš viso JAV-se, ji atsakė, kad turinti dar nuvykti į Bostoną, Mass., aplankyti savo antrąją seserietę Ireną ir josios šeimą — vyrą inžinierių Juozą bei jų pusantrų metų sūnelį Vitą-Juozą Raščiauskus, gyvenančius Dorchesteryje, Mass., iš jų vyksianti į didįjį New Yorką biznio reikalais, o iš ten, tur būt, namo į savąją Braziliją, kur ji gyvena nuo 1939 m. pradžios, su ja dvasiškai ir materialiai susigyveno ir laiko ją antrąja savo tėvyne, nors nei ji, nei jos vyras, kad ir neblogai versdamiesi Brazilijoj, Sao Paulo mieste, kur turi savo metalurginę įmonę, Brazilijos pilietybės priimti nesiskubina ... o gal dar, girdi, atsidarys durys į Lietuvą ir bus galima grįžti į savo numylėtą, išsiilgtą tikrąją tėvynę.

— O kol kas, sako p. M. Č., Chicagoje viešėdama, aš irgi nedykaduoniauju: intensyviai studijuoju anglų kalbą, ypač praktiškai, nes teoretiškai buvau Brazilijoj pusėtinai susipažinusi. Anglų kalba yra labai reikalinga Brazilijoj, bet, manau, kad eventualiai ir Lietuvoje ji bus labai pravarti.

— Su malonumu aplankysiu Jūsų dienraščio redakciją, jei tik laikas ir aplinkybės leis. Turime su vyru, matote, šiokių tokių santykių su vietos lietuviškąja spauda ir būtų labai įdomu grįžus papasakoti mūsų redaktoriams p. Simui Bakšiui, "Žinių" redaktoriui, ir kun. Pijui Ragažinskui, "Mūsų Lietuvos" redaktoriui, kaip Jūsų dienraštis tvarkosi ir verčiasi, — baigė p. M. Čiuvinskienė. — *gas*

(GALAS)

WELL STACKED

Pretty Ingeborg King demonstrates her poise and posture and stackability of Tap-a Cola, nonfattening canned cola which recently made its bow in East and Midwest.

—**Prieš perkant,** laikrodį Omegą ar Cimą, pianiną, rekorderį ar patefoną, foto, radio aparatą, rašomą ar siuvamą mašiną verta pasiteirauti pas J. KARVELĮ, 3322 South Halsted St., Chicago, Ill., tel. YArds 7-0677. Sk.

Garsinkites "N-nose'

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau. Mes mokam aukštus dividendus
Mūsų bendrovės lėšomis pinigai apdrausti iki $10,000

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - $46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $3,700,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

IŠĖJO ANTRAS METRAŠTIS

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija išspausdino

ANTRĄJĮ LITERATŪROS METRAŠTĮ

Jame yra prof. V. Krėvės-Mickevičiaus, prof. Igno Šlapelio, Dr. V. Maciūno, Dr. P. Joniko, Dr. K. Griniaus, prof. Vl. Stankos ir kitų darbai.

Metraštis yra 363 psl. Kainuoja $3.00. Knygų pardavėjai gauna nuolaidą.

Metraščio reikalais rašykite:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Roosevelt Furniture **$1 Q95**
Pavasarinis birželio mėn. matrasų ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

1,000 PUSLAPIŲ SKAITYMO UŽ 1 DOLERĮ

Kas nori papildyti savo bibliotekas, pasiųsti draugams vertingų dovanų, turėti po ranka lietuviškos kultūros dokumentus, istorinę medžiagą, tyrinėti lietuvių kalbą ir sekti spausdinto žodžio evoliuciją, tas gali labai lengvai tai padaryti. Niekad nebuvo progos taip pigiai įsigyti lietuviškų knygų, kaip šiandien siūlomoji. Pasiūlymas galios trumpą laiką. Vėliau tos pačios knygos bus žymiai brangesnės.

Knygas parduodame ryšuliais. Kiekvienas ryšulys sveria apie 3 svarus. JAV vienas ryšulys kainuoja 1 dolerį, o Kanadoj ir kitose šalyse — $2.00, nes pašto išlaidos žymiai didesnės. Čia įeina ryšulio sudarymas ir persiuntimas paštu. Kas anksčiau užsisakys, tas pirmiau gaus. Kiekvienas žmogus gali užsisakyti po vieną ar kelis ryšulius. Gavę čekį arba Money Orderį ir aiškiai užrašytą Jūsų adresą, ryšulį tuojau Jums pasiųsime.

Štai kokias knygas siūlome:

PIRMAS RYŠULYS

1. **Dr. A. J. Karaliaus** parašytas **NAMŲ DAKTARAS.** 174 psl. naudingų patarimų sveikatai apsaugoti ir sustiprinti.
2. Garsioji prancūzų rašytojo **Prospero Merimee** lietuviškoji legenda **LOKYS.** 80 psl.
3. Reta **A. Untulio** 56 psl. knyga **KODĖL PRARASTAS VILNIUS**
4. **H. Ibseno** 4 veiksmų tragedija **ŠIAURĖS KARŽYGIAI,** kelis kartus vaidinti lietuvių teatruose, nagrinėti mokyklose. K. Puidos vertimas, 77 psl.
5. **Kleopo Jurgelionio** verstas Šekspyro **MAKBETAS,** geriausioji pasaulio dramaturgo tragedija. 136 psl.
6. **J. Laukio KO MUMS REIKIA PIRMIAUSIA** ir Petro Kropotkino studija apie dorą, 92 psl.
7. K. Puidos versta vieno veiksmo drama PIETRO CARUSO.
8. Rusų rašytojo klasiko **V. G. Korolenkos** apysaka **MAKARO SAPNAS.** 74 psl. puikaus vertimo.
9. **Kleopo Jurgelionio** parinktas **DEKLAMATORIUS.** 164 psl. monologų ir puikiausių eilėraščių, dažnai deklamuotų lietuvių vakaruose.
10. Garsaus rusų rašytojo **L. Tolstojaus PRAGARO ATGIMIMAS.**

Visos PIRMAME RYŠULYJE išvardintos knygos tuojau Jums bus pasiųstos, jei pasiųsite vieną dolerį (kanadiečiai ir kiti turi siųsti $2.00) tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 South Halsted, Chicago 8, Illinois

Jeigu PIRMO RYŠULIO KNYGOS Jums nepatiktų, tai galite įsigyti sekančias knygas:

TREČIAS RYŠULYS

1. S. K. Krulikovskos parašyta ir J. Laukio išversta knyga CHINIJA, dangiškos ciesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai. 101 puslapis.
2. John Sprago 230 psl. knyga SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS. A. Lalio, Lietuvių-anglų kalbų žodyno autoriaus, versta knyga, kalba gera. 290 psl.
3. Dr. St. Biežio versta James Allen 51 psl. knygutė KAIP ŽMOGUS MANSTO.
4. Dr. A. J. Karaliaus NAMŲ DAKTARAS, 174 psl.
5. A. Untulio KODĖL PRARASTAS VILNIUS, 56 psl.
6. Arthur M. Lewis'o DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLIUCIJA, 187 puslapių.
7. J. Laukio MOTERIS IR JOS VIETA ŽMONIJOJE, 47 psl.
8. V. K. Račkausko — Vairo EILĖMIS IR PROZA, 83 psl. Rašiniai buvo deklamuoti vaidinimuose ir iškilmėse. 83 psl.
9. P. Lafargue'o išgarsėjusi 36 psl. brošiūra LABDARYBĖ PIRMIAU IR DABAR.
10. K. J. (Kleopo Jurgelionio) DEKLAMATORIUS, eilių ir monologų rinkinys, tinkamas vaidinimams. 164 psl.

Trečias ryšulys bus Jums pasiųstas, kai atsiųsite vieną dolerį (kanadiečiai ir kiti turi siųsti $2.00) tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

a "Blessed Event" for your kitchen!

the ALL-NEW compact 30-inch ROPER Space-Master AUTOMATIC GAS RANGE

The new 30-inch ROPER "Space-Master" Gas Range offers *large* cooking capacity in a *small* space. You'll admire the compactness, the completeness and the trimness of this newest addition to the Roper line of gas ranges. Stop in and see the "Space-Master" as well as all of the other fine Ropers on display.

Measures only 30 x 25¾ inches; yet it's big and roomy

"Insta-Set" panel with "Insta-Matic" clock for completely automatic oven cooking in your kitchen

Big capacity "Therma-Dome" broiler and "Bake-Master" oven : : : full 24 x 15⅛ x 17⅜ inches

"Spectro-Matic" burner control with rainbow-hue handles that tell the exact degree of top-burner flame

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai. sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

For Better Schools?

Yes, there certainly is a prescription for Better Schools – and it's utterly painless. All you have to do is clip the coupon attached and send today for *free* booklet, "How Can Citizens Help Their Schools?". Address your card or letter to The National Citizens Commission for the Public Schools, 2 West 45th Street, New York 36, N. Y. Do it today!

Better Schools
2 West 45th Street, New York 36, N. Y.
Please send me free booklet, "How Can Citizens Help Their Schools?".
Name_____
Address_____
City_____ Zone____ State_____

PUBLIC SERVICE ADVERTISING COUNCIL

In cooperation with The National Citizens Commission for the Public Schools, this advertisement is sponsored by.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Jonas Leonas

Prancūzų karo vadas pamilo lietuviškąją lopšinę ir žavingąsias blezdingėles...

Čiurlioniečiams lapkričio 14 į "Naujienų" vakarą atvykstant

M. K. ČIURLIONIO ANSAMBLIS VOKIETIJOJ

Antrojo karo audrai nuūžus, ramiojo snieguotųjų Alpių Bodeno pakrantėse šeimininkavo Prancūzijos kariuomenė. Tai buvo taip mielai laisvės svajonėmis žydįs pavasaris ir vasara tokia pat.

Ten anuomet skurdžiais benamiais klajojo, tačiau pertekę didžiaisiais ilgais amžiais sukrautais lietuvių tautos meno lobiais, čiurlioniečiai su Alfonsu Mikulskiu.

Jie buvo šveicarijos pasienyje prie Tisis, Baschuns'e, Rankweilyje ir pagaliau "gyveno" didžiuliame "kluone" prie Feldkirch. Gi amžinai snieguotų Alpių viršūnėmis slinko tokie lengvučiai baltų miglų debesėliai...

Tačiau nežinomasis likimas visaip suveda kelius — ir šit čiurlioniečiai patenka į didžiojo Prancūzijos kario — generolo de Latre de Tassigny širdį.

Tai buvo retai ypatingas mūsų tautos dainos ir šokio išaukštinimas.

Tačiau apie anas džiugias valandas čia tepakalba vienas iš tų anuomet ryžtingųjų čiurlioniečių. Tai šaunusis **Juozas Stempužis** (jis ir dabar tebėra čiurlionietis).

Juozas Stempužis pasakoja:

"Čiurlioniečiai generolo 'nelaisvėje'

"Čiurlionio" ansamblio istorijos bendrumas su šiuo įžymiuoju Prancūzijos vyru prasidėjo 1945 gegužės 24 Austrijos Vokietijos pasienyje, Lindau mieste, kur buvo įkurdintas "Rhin et Danube" armijos štabas. Tą dieną armijos kariai už savo žygius karo lauke buvo dekoruoti garbės ženklais. Pats armijos vadas gen. de Latre papuošė žymenimis savo narsių vyrų krūtines.

Po įspūdingo karinio parado vakare įvyko koncertas. Gen. de Latre, lydimas štabo karininkų, sąjungininkų svečių ir asmeninės sargybos vyrų — dviejų milžiniško ūgio, raudonomis togomis apsigaubusių, marokiečių, atvyko į koncertą. Koncerto svečiu buvo ir buvęs JAV ambasadorius Maskvoje (1933) W. C. Bullit, kuris II pasaulinio karo metu tarnavo prancūzų armijoj ir 1945 m. buvo paskirtas Baden-Baden srities gubernatorium.

"Čiurlionio" ansamblis scenoje pasirodė su liūliuojančia motulės lopšine, piemenėlio daina, su "Op, op, kas ten, Nemunėli", "Blezdingėle", "Oželiais" ir "Malūnu".

Darni, spalvinga ansamblio išvaizda, giliu ilgesiu, meile ir šviežiu džiaugsmu persunktos dainos, skoninga ir kultūringa išpildymo maniera, kėlė netikėtus ir gražius įspūdžius klausytojuose.

Po koncerto generolas priėmė ansamblio atstovus, kurie atsargiai ir trumpai nupasakojo ansamblio tremtinišką kelią. Generolas dideliu dėmesiu juos išklausė, ir nieko neatsakęs, kreipėsi į jį lydėjusį pulkininką:

"Tuojau pat įkurdinkite lietuvių grupę kur nors netoli manęs".

Šie generolo žodžiai, lyg karo lauko įsakymas, buvo vykdomi didžiausia skuba.

Dėl nežinomų, tačiau spėjamų priežasčių, čiurlioniečiai buvo mėginami kelis kartus įkurdinti. Tačiau, galutinai 1-sios armijos štabas čiurlioniečius apgyvendino Austrijoje, prie pat Vokietijos sienos, Bad Diezlings vietovėje. Čiurlioniečiams šioje poilsio vietoje buvo paskirti du namai, karinis aprūpinimas ir kita galima globa.

Tačiau šis malonus įkurdinimas atnešė ir kai kurios baimės. 1-sios armijos štabas pranešė, kad gen. de Latre pageidavimu, "Čiurlionio" ansambliui uždrausta iki 1945 birželio 15 išvykti bet kur koncertuoti.

Daugelis čia pynė politinius motyvus. Tačiau vieną dieną į čiurlioniečių būstinę atvyko štabo karininkai su vienu Paryžiaus filmų režisierium. Malonusis režisierius paaiškino, kad generolas Bad Schacheno vasarvietėje 1945 birželio 15 rengia pergalės šventę, kurioje jis norįs padaryti savo svečiams staigmeną — parodyti "Čiurlionio" ansamblį. Dėl to čiurlioniečiai laikinai esą generolo nelaisvėje. Režisierius supažindino ansamblio vadovą su šventės programa ir pasiūlė savo talką.

Didžioji šventė

Minėtoji šventė jau daug kartu lietuvių spaudoje buvo prisiminta. 2000 aukšto rango alijantų karininkų, iš jų 89 generolai pasipylė Bad Schacheno tviskančiame parke. Kariniai orkestrai ir Paryžiaus radijofono simfoninis orkestras pradėjo vidurnakčio koncerto programą. Po triukšmingų pergalės maršų, parke nuaidėjo "Ten už kluono, ant upės" ir darnia vorele, jaunyste dvelkiančios mergaitės ir vyrai, gražiuose tautiniuose drabužiuose, artėjo prie melsvai sidabrinės estrados, kuri buvo specialiai pastatyta pačiame parko centre ties generolų tribūna. Kai estradoje, lyg pasaka graži mergaitė, lietuvaitė, prašneko prancūzų kalba, tardama pirmuosius žodžius "Mon General", parkas sustingo. Trumpi, bet taiklūs žodžiai apie tolimą mylimą Lietuvą, jos kultūrą, meną ir žmones plaukte plaukė, paliesdami ne tik svečių širdis, bet, rodosi, ir didelius miegančius klevus.

Kai praskambėjo paskutinioji čiurlioniečių daina (rodos, žemaičių "Pempelė"), gen. de Latre atsistojo, pakėlė ranką ir ryškiu mostu lyg dėkojo lyg sveikino čiurlioniečius. Paskui, lyg didžiuodamasis, pasisuko į dešinėje sėdėjusį JAV sausumos armijos vyr. vadą gen. J. L. Devers ir kairėje į... sovietų generolą (deja, pavardė nežinoma).

Suprantama, laikraščio puslapiai neleidžia prisiminti visų šios šventės detalių. Tačiau **šio pasirodymo svarba buvo didelė visiems lietuviams. Prancūzų okupacinės įstaigos, net karinio saugumo įstaigos reiškė didžiulį pasitikėjimą lietuviais visoje prancūzų okupacinėje zonoje.**

Čiurlioniečiai po šios šventės gavo specialius prancūzų armijos teatro pažymėjimus, kurie suteikė teisę keliauti visose okupacinėse zonose, naudotis visomis transporto priemonėmis, naudotis karininkų viešbučiais ir valgyklomis.

Kiekvienas 1-os armijos dalinys jautė didelę garbę pasikviesti koncertui "Generolo trupę". Taip jie vėliau vadino Čiurlionio ansamblį. "Rhin et Danube" armijos karo veteranai įvedė tradiciją į savo metines šventes kviesti Čiurlionio ansamblį.

Atsisveikinimas

Gen. de Latre asmeninė globa, tiesa, neilgai truko. 1945 liepos 7 labai netikėtai du autobusai, lydimi dviejų karininkų, vežė čiurlioniečius į nežinomą vietą. Vėlokai autobusai įvažiavo į parką, kuris buvo gausių sargybų saugomas. Vilą, kurioje tebuvo generolas ir jo štabo karininkai, supo mįslinga tyla.

Karininkas, sutikęs čiurlioniečius, kreipėsi:

"Mūsų draugai, generolas nori paskutinį kartą išgirsti jūsų gražiąją lopšinę ir pamatyti žavingąsias blezdingėles. Tėvynė šaukia generolą naujiems uždaviniams. Jis išvyksta į Paryžių".

Iš šio pareiškimo malonu buvo patirti, kad **generolas įsidėmėjo čiurlioniečių repertuarą ir pasirinko, tur būt, gražiausią dainą ir šokį.**

Buvo skaudu, bet blezdingėlės tikrai paskutinį kartą mojo savo baltomis skepetaitėmis generolui, kurį jo armijos kariai vadino griežtu, net žiauriu vadu, bet ir geru, lyg tėvas.

Generolas pakvietė visus čiurlioniečius šampano taurei. Suskamba dar viena ir kita lietuviška daina. Ansamblio atstovai šį kartą išdrįsi plačiau paminėti Lietuvos tragediją ir priminti ironišką tūkstančių lietuvių tremtinių likimą, kada pasaulyje skelbiama pergalė ir taika.

Gen. de Latre ramindamas pareiškė, kad jo įpėdiniai bus painformuoti apie Čiurlionio ansamblį ir globa nebus nutraukta. Savo paskutiniame žodyje jis palinkėjo ištvermingai pakelti sunkumus ir **išreiškė viltį, kad čiurlioniečiai galės sugrįžti į savo laisvą tėvynę Lietuvą.** Ir kiek tai nuo jo priklausys, jis visada padės.

"Vive la France, vive le General!", sušuko čiurlioniečiai.

Kiekvienam asmeniškai padavęs ranką, generolas atsisveikino.

1945 liepos 14 čiurlioniečiai per armijos štabą pasiuntė gen. de Latre šį padėkos adresą:

Ponui Generolui
De Latre de Tassigny

Teikitės priimti, Pone Generole, Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio Čiurlionis širdingiausios padėkos pareiškimą už malonų rūpestį, globą ir suteiktą galimybę po Prancūzijos laisvės vėliava reikšti savo mylimą tautinį meną.

Šį gilų dėkingumo jausmą Jums ir garbingajai prancūzų kariuomenei mes parvešime į mūsų mylimą piliakalnių ir rūpintojėlių šalį ir mūsų dainių tautoje jis liks gyvas širdyse ir dainose."

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

Žemės ūkio suirutė Čekoslovakijoje

Sovietuose ir jų pavergtuose kraštuose komunistai įsirėžę šaukia: kuo greičiausiai pristatykite valstybės nustatytas duokles! Kiekviename krašte komunistų partijos paskirtieji varovai prižiūri, kad duoklės būtų atiduotos, visai nekreipiant dėmesio, ar kolchozninkui kas liks pavalgyti, o kolchozui—pašarų ir sėklos. Tiesa, visuose komunistų valdomuose kraštuose šaukiama: daugiau silosuoti pašarų, kad būtų sutaupyti miežiai ir net avižos gyventojų duonai. Pagal komunistų išmintį, silosuojama bet kas, pradedant patvorių žolėmis ir baigiant sudžiūvusiais bulvienojais. Visuose komunistų pavergtuose kraštuose giedama toji ubagiška giesmė: atiduokite visus žemės ūkio gaminius valstybei.

Mes žinome, kad komunistų partijos pamišėliškas šauksmas dėl duoklių lietuviams jau yra įkyrėjęs iki kaulo. Tas pats dedasi ir Čekoslovakijoje. Šis kraštas, neseniai buvęs vienas turtingiausių Europoje, per trumpą laiką padarytas tikru ubagynu. Žemės ūkio gaminiai iš kolchozų ir pavienių ūkininkų prievarta atimami. Grūdų trūksta ne vien pašarui, bet ir duonai. Čekoslovakijos pramonė, kuri anksčiau pagamindavo apstybę mašinų išvežimui, dabar nepajėgi savo žemės ūkio aprūpinti kastuvais, šakėmis, dalgiais, grandinėmis ir net pasagomis. Ir kai tuos žinomus dalykus laisvasis radijas čekams ir slovakams pasakoja, Čekoslovakijos komunistų dienraštis "Pravda" rugpiūčio 13 d. atsiliepia šiais žodžiais: "Pastarosiomis dienomis užsienio išdavikai, kenkėjai ir išsigimėliai pradėjo ypač atsidėję veikti. Jie, talkininkaujami plėšikų amerikiečių, kurie siekia pasaulį užvaldyti, iš Vakarų Vokietijos siunčia gausybę balionų ir kurstomo turinio atsišaukimų. Tuo būdu jie tikisi pakenkti piūties darbams ir pavienius ūkininkus paskatinti, kad jie valstybei duoklių neduotų".

Kiek vėliau kitas čekų komunistų partijos vadovaujamas laikraštis, "Rude Pravo", ieško kaltininkų dėl duoklių neatidavimo. Jis išranda, kad tie kaltininkai esą buožės. Savaime aišku, pasak to komunistinio laikraščio, buožes kursto vakariečiai kapitalistai, siekdami, kad krašte įsigalėtų badas ir vargas.

Komunistų laikraštis nieko kito nebeišgalvoja, kaip piūdyti smulkesniuosius ir stambesniuosius ūkininkus. Rugsėjo mėn. 7 d. numeryje dar kartą patvirtinama, kad stambesnieji ūkininkai yra Vakarų imperialistinių pajėgų kurstymo aukos, todėl iš jų turi būti prievarta visos duoklės išreikalautos.

Čekoslovakija šiandieną yra atsidūrusi tokioje pat padėtyje, kaip Lietuva 1948m., kai ūkininkai visu smarkumu buvo varomi į kolchozus ir pavergiami. Kai ten gyventojų tarpe auga pasipriešinimas sovietinei santvarkai, komunistai ieško kaltininkų, — esą, laisvasis pasaulis gyventojus kursto priešintis komunistinės vergijos santvarkai. Kur įslinko komunistai, prasidėjo persekiojimai ir skurdas. Komunistai, nesugebėdami ūkio tvarkyti ir gyventojus aprūpinti pagrindinėmis reikmenėmis, pradeda beviltiškai šaukti, kad jų pavergtiems gyventojams Vakarai siūlo gerovę ir laisvę. Kiekviena tauta, kuri turi senesnę istoriją už rusus, kuri įrodo savo sugebėjimus kurti ir laisvėje gyventi, be jokių įtaigojimų iš šalies žino, kad jų svarbiausias tikslas yra išsilaisvinti iš Kremliaus primestos vergijos.

—E.

Čiurlionies Ansamblis atliks puikią programą **NAUJIENŲ VAKARE Lapkričio 14 dieną** Sokolų salėje 2337 So. Kedzie Ave. **Čiurlionies Ansamblis** atliks programą.

Lietuviai tarsis dėl balsavimo

Lapkričio 2 d. yra balsavimo diena. Tą dieną svarbūs klausimai lies lietuvius. Ką mes darysime? Šie svarbūs klausimai bus sprendžiami nepaprastame susirinkime, kurį ruošia Lietuvių Demokratų Lyga. Esate nuoširdžiai kviečiami atvykti į Lietuvių Auditorijos salę, 3133 So. Halsted St., ateinantį sekmadienį, spalio 17 d., 2 val. po pietų.

Tą popietį bus išdalinta per šimtą gražių prizų. Bus įdomi programa su pasilinksminimu. Įėjimas nemokamas. Šokiams gros Pakšto kapela.

Anglų kalbos pamokos
Dieną ir vakare
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLOJE
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

BRUNO FRANCIS
PLUMBING & HEATING SERVICE
FREE ESTIMATES
Visit our demonstration room and see NEW, MODERN, AUTOMATIC WATER HEATERS
REMODELING AND NEW
LOW RATES
Work done under City license
FULLY INSURED
GRovehill 6-6803
2915 W. 63rd Street

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

a. ✚ a.
STANISLOVAS MASĖNAS
(MASEN)

Gyveno 3230 So. Lowe Ave.
Tel. VIctory 2-1957.

Mirė 1954 m. spalio 16 d., 11:45 val. ryte. Gimęs Lietuvoj, Panevėžio apskr., Naujamiesčio valsč., Kundrėnų kaime.

Amerikoj išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Juzė, pagal tėvus Rimkaitė; duktė Adeline Novak, žentas Chester; 2 sūnūs: Stanislovas ir Petras ir marti Magdaline; 8 anūkai, 3 proanūkai, brolis Domininkas Stučkis ir Anelė Hoyt ir jų šeimos; 2 pusseserės: Juzė Krusienė su šeima ir Eva Palijanskienė; 3 švogeriai: Povilas, Jonas ir Adomas Rimkai su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Priklausė prie Kęstučio Klubo ir Teisybės Mylėtojų Draugijos.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituanica Ave.

Trečiadienį, spalio 20 dieną, 8:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stanislovo Masėno giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Duktė, Sūnūs, Žentas, Marti ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YArds 7-3401.

SOPHIE HAUSELMAN

(pagal pirmą vyrą Schliazas, pagal antrą vyrą Garbotz, tėvų pavarde Uza).

Gyveno 5828 So. Maplewood Ave.

Mirė 1954 m. spalio 15 d., sulaukusi 64 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoj, Papilėje.

Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: vyras John Hauselman; du sūnūs: Alex Schliazas ir Albert Schliazas; dvi dukterys: Ann Walschlager ir Ruth Sophie Kostelny; brolis Anton Uza iš Hart, Mich.; dešimt anūkų ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Ave.

Antradienį, spalio 19 dieną, 1:00 val. popiet bus palydėta iš koplyčios ir palaidota Mount Greenwood kapinėse, 111 St. ir So. California Ave.

Visi a. a. Sophie Hauselman giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnūs, Dukterys, Brolis, ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas Petkus. Tel. GRovehill 6-2345.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4136 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

MCCARTHIZMAS IR MES

LAISVOJI TRIBŪNA

Gyvenu Čikagoje, skaitau "Sun-Times", "Chicago Tribune". Viename šių laikraščių senatorius McCarthy beveik velnias, kitame — beveik šventasis, nenuilstamas kovotojas už JAV ir demokratiją. Skaitau "Naujienas", Draugą", ir jei pirmame jis piktas demagogas, antrame—vienas didžiausiųjų komunizmo priešų, beveik vienintėlis taip gerai matąs komunistų kėslus.

Kas iš tikrųjų McCarthy, iš spaudos susidaryti nuomonę sunku. Bandžiau dairytis tarp lietuvių. Ir Andriulis, ir Prūseika, ir L. Jonikas dirba iš peties Maskvai, kaip dirbę, bet nei vienas iki šiol nesusidūręs su McCarthy. Dairiausi tarp amerikiežių. Žmona dirba vienoje didžiausiųjų geležinkelių kompanijoje. Tik dabar ten komunistinis gaivalas priglaudęs ausis ir mažiau akiplėšiškas ir drąsus. Centrinėje viešoje bibliotekoje galima rasti vežimus komunistinės literatūros, išleistos ir čia, Amerikoje, ir bolševikinamoje Lietuvoje, bet net dabar neįmanoma įšmugeliuoti bent vieną antikomunistinį lietuvišką veikalą . . . Nei minimoj geležinkelių kompanijoje, nei viešoje bibliotekoje nė vienos mccarthizmo aukos.

Ieškojau atsakymo televizijos programose ir neseniai pasibaigiusiuose kongresiniuose tyrinėjimuose, kur didžiausi priekaištai senatoriui McCarthy, kad jis ieškojęs privilegijų vienam savo tarnautojui kariuomenėje ir kad jis per šiurkščiai pasielgęs su vienu generolu, beaiškinant jėgas, padėjusias komunistui Peress pasitraukti iš kariuomenės su geriausiais pažymėjimais ir su majoro laipsniu. Abejose šiose bylose kaltinimai ir purvai senatoriui McCarthy buvo verčiami vežimais. Bet man ir čia liko neaišku, kas arogantiškesnis ir akiplėšiškesnis: senatorius McCarthy ar administracijos ir armijos liudininkai, sakysime, kad ir anas "penktojo straipsnio generolas". Viena tik aišku, kad prieš senatorių McCarthy kalbėjo visi, jį kaltino visi, kaip sekretoriai, taip ir generolai, bet kai McCarthy išsitraukė iš kišenės slaptus armijos investigacijos komitetą, kompromituojančius dokumentus, vyriausiasis prokuroras tuojau uždraudė juos skelbti ir jais naudotis, o kai atsirado vienas į atsargą paleistas karininkas, savo parodymais galėjusis pakenkti geriems kai kurių armijos vadų vardams, iš baltųjų rūmų buvo uždrausta jam liudyti.

Ir taip man iki šiol neaišku: juodas ar baltas senatorius McCarthy, bet aišku, kad didelės jėgos išjudintos visame krašte bet kokia kaina sulikviduoti jį ir jo tyrinėjimus.

Iš dešimčių tūkstančių komunistų ir jų bendrakeleivių, susispietusių svarbiausiose valdžios ir švietimo įstaigose, jautriausiose krašto industrinėse įmonėse, filmų bendrovėse ir kt., tik nežymi dalis buvo pakviesta pasipasakoti apie savo lojalumą šiam kraštui ar Maskvai. Ir tai tik pasipasakoti. Kiekvienas niekadėjas ramiausia pasislepia už "penktojo straipsnio" ar dar paprasčiau: pikčiausia iškolioja senatorius, ir iš to tik eilinė sensacija spaudoje. Bet jei toks niekadėjas pavadinamas tikruoju vardu arba jei niekadėją slepiančiam generolui pasakomas šiurkštesnis žodis (šį kartą labai teisingas), sujuda Wašingtonas ir visos sąjungininkų sostinės. Sujuda ir garbusis "Naujienų" bendradarbis J. Pr. Winnipege, kur jam viskas aiškiau, suprantamiau, negu visiems kitiems, gyventojams čia, šiame krašte.

Kol J. Pr. rašė apie pasaulių susidūrimus, apie lietuviams galimybes kolonizuoti Kanados šiaurės tundras, kartais jis buvo įdomus. Dėja, po buities paslapčių atskleidimo imti aiškinti JAV lietuviams politines tiesas kad ir iš gražiausia parašytų storiausių knygų, gerokai per drąsu ir gerokai per naivu.

Viso pasaulio komunistai išvystė akciją bet kokia kaina sutremti McCarthy pastangas JA Valstybėse, ir tai suprantama, nes McCarthy medžioja ir demaskuoja komunistus. Bet ko padoriems lietuviams maišytis šiose neaiškiose rietenose ir talkininkauti komunistams jų kovoje prieš "mccarthizmą", šiandien suprasti per sunku. —V. C.

IN PREMIERE

Spring Byington, veteran actress will make her first trip to New York in many years when she arrives this fall for the premiere performance of her new comedy TV show, "December Bride" over CBS-TV network.

Miss Byington who has appeared in more than 75 motion pictures and 34 Broadway productions during her long career, will appear on the choice 9:30 p.m. EST., time slot on Mondays following Lucille Ball and Desi Arnaz.

In "December Bride" Miss Byington, a mother-in-law in real life herself, takes up the cudgel for the much maligned mother-in-laws. She portrays a handsome, middle-aged, but marriageable mother-in-law who not only has little trouble attracting eligible, middle-aged bachelors, but whose young son-in-law is devoted to her.

The role of Lily Ruskin offers this versatile character actress an opportunity to lend her charm, sprightly humor and theatrical know-how to the numerous hilarious escapades that will occur in this comedy series.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Visi aukoja Tremtiniams. Nepadėk šio laikraščio neužsirašęs Balfe iždininko adrese.

Iždininko adresas:

J. DAUKUS, 3339 W. Evergreen St., Chicago 51, Illinois.

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.

Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

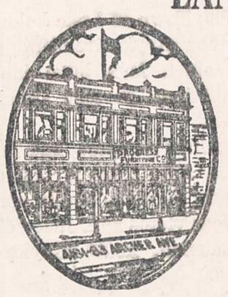

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co.

4181-83 ARCHER AVE.

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠŠIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Ave. — Telef.: GRovehill 6-7575

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIllton 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezidencijos telef.: WAlbrook 5-5076

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

INterocean 8-8732
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINES IR ORTOPEDINES LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmad. tik nuo 5 iki 8 vak. Šešt. nuo 10 iki 12 ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS.
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6—8:30, antr. ir ketv. 1—3, šeštadieni 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GAry 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE. Chicago, Ill.

REUMATIZMAS
Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artritį ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

NERVINĖ
Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

* * *

Kaltina policiją teisių pažeidimu

Federalinis prisiekusiųjų teismas nusprendė pakaltinti 5 policininkus, kurie esą pažeidę piliečio civilines teises.

Dentistas Th. Saxon, 1731 Rutheford, laimėjo dviejų metų kovą teisme prieš policijos seržantą J. Riordan, 1407 Hood, kuris buvo kaltinamas minimąjį gydytoją mušęs ir apspiovęs. Jam buvę padaryta 17 žaizdų 1952 m. lapkr. 1 d., kai Dr. Saxon automobilis prieš pastatomas atsimušęs į policijos seržanto automobilį.

Dr. Saxon skunde teismui taip pat buvo suminėti ir kiti 4 kaltinamieji: Th. Lyons, uniformuotosios policijos viršininkas; H. Penzen, seklių dalinio viršininko pavaduotojas; seržantas A. Bittenbender, iš eismo policijos, ir kpt. J. H. Ryan.

Dentistui prisiekusiųjų teismas priteisė $25,000 už jam padarytus nuostolius.

Partijos sutaria dėl mėlynojo lapelio

Demokratų ir respublikonų partijų vadai Chicagos advokatų pietuose pareiškė, jog jie pritarią vad. "mėlynajam lapeliui", kuriuo siūloma per lapkričio 2 dienos balsavimus iš naujo perdalyti rinkiminius distriktus. Iš respublikonų kalbėjo pats gubernatorius Strattonas, iš demokratų buv. Strattono varžovas per rinkimus, buvęs gubernatoriaus pavaduotojas Sherwood Dixon.

Pietuose nebuvo atsilankiusių vadinamojo "vakarinio bloko" atstovų. Mat, distriktų perdalijimas suduotų smūgį vakariniam blokui, kuris legislatūroje kliudo prieš gemblerius bei įstatymo laužytojus nukreiptų įstatymų išleidimui.

Trumbull negrai gyvens

Chicagos patalpų vadybos (CHA) pirmininkas W. B. Kean pareiškė, jog ir toliau galėsią negrai gyventi Trumbull pigiosios visuomeninės statybos pastate.

Kaip žinia, atsikėlus į tą pastatą, 2437 E. 106th, negro šeimai, nuo 1953 m. liepos mėnesio prasidėjo riaušės, kurios vis kartojosi.

Kean sako, jog jis negalįs pasakyti, kada neramumai pasibaigs šioje srityje, bet, esą, reikią ką nors daryti, kad žmonės galėtų taikiai kaimynystėje gyventi. Tolimesni gyventojai į pastatą būsią įsileidžiami bendrąja tvarka.

Už nediskriminacinį įvairių rasių sugyvenimą pasisakė ir 88 Chicagos kongregacinės bažnyčios specialia rezoliucija.

Ragina ratifikuoti genocido konvenciją

Vienas skaitytojas laiške "Sun-Times" redakcijai rašo, jog jis, žiūrėdamas U-505 povandeninio nacių laivo atgabenimo į Chicagą ceremonijų, prisiminęs Biblijos posakį: "Kas kardu kariauja, nuo kardo ir žūsta". Hitleris norėjęs išnaikinti žydus, bet pats galą gavęs, ir dabar Vokietija pati įkritusi į vargą, vienai krašto daliai patekus į sovietų nagus. O žydai įsikūrę Izraelio valstybę, kuri esanti JT narys.

Hitlerio egzekuciniai darbai esanti viena iš priežasčių, kodėl JAV senatas turėtų ratifikuoti genocido konvenciją; tada būtų užkirstas kelias pasikartoti panašioms pastangoms sunaikinti mažumų grupes bei mažas tautas.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs. Dar ne pilnai apsišvietęs, O NAUJIENŲ tiesos žodis tikrą kelią jiems parodys.

Jaunuoliai girtuokliai komisijos priežiūroje

Šeimos teismas nuteisė 5 nepilnamečius pavesti komisijos priežiūrai. Jie praeitą mėnesį buvo policijos pagauti dviejų naktų gėrynėse Evanstone.

Teisme valstybės gynėjas Gutknecht įspėjo ir jų tėvus, kad jie atsakysią, jei jų vaikai pakartotinai nusikalsią. Tėvai būsią kaltinami už prisidėjimą prie jaunuolių nusikaltimo. Gutknecht pažymėjo, jog jis negalįs suprasti, kaip vaikai gali girtauti ištisą naktį ir tėvai apie tai nieko nežinoti.

Trys berniukai ir dvi mergaitės buvo pavesti Illinojaus jaunimo komisijos priežiūrai įvairiems laikotarpiams.

Pasigėręs nudūrė žmoną

40 m. amžiaus A. Shay, 4025 W. 99th Pl., verkdamas Oak Park policijai prisipažino, jog jis susiginčijęs su savo žmona, 34 m. Gale, ir ją virtuvės peiliu nudūręs. Juodu buvo parvažiavę iš tavernos išgėrę, bet paskui, po ginčų, vyras norėjęs, susipakavęs savo daiktus, važiuoti iš namų. Žmona nedavusi automobilio rakto, nes jis pasigėręs negalįs važiuoti. Policija sako, jog žmona jam davusi per galvą beizbolo lazda. Tada jis, paėmęs peilį, ir žmoną nudūręs.

A. Shay yra mėsos pakavimo darbininkas, jau ketvirtą kartą vedęs. Jis keletą kartų buvęs metęs namus ir išėjęs.

NOW TRY THE MOST MODERN SHAVER!

Most compact — most powerful — and Super-Honed for Super-Shaves!

NEW CUSTOM SCHICK

Discover how easy close, clean shaving can be. Try the world's newest shaver. The only shaver with modern *Bulk-Free Design.* The only shaver scientifically sized to fit your face, everywhere.

What's more, only Schick's exclusive, precision honing process makes possible *Super-Honed* heads to give you *Super-Shaves.*

Make Our FREE Home Trial
Take home a New Custom Schick for 14 days. Then keep it — or get a full refund. Try the world's most modern shaver at absolutely no risk!

New Custom Schick in slim-lined Caddie Case, $28.75 • *Schick* "20," $26.50 • Schick Colonel, $19.95

$5 TRADE-IN SPECIAL! for your old electric shaver!
We'll give you a $5 allowance on your old electric shaver—any make or condition—when you buy a new Schick—any model!

Union Appliances
40 S. CLINTON ST. DEarborn 2-4838
Open Monday and Thursday Evenings

Skaitykite "N-nas"

Cicero

Skautų vakaras

Š. m. spalio 9 d. Cicero vyr. skautės Šv. Antano parapijos salėje suruošė vakarą su menine dalimi; programą atliko Cicero skautės ir skautai. Programoje buvo trumpas veikaliukas, pavadintas "Aušra", kuris, nors tik dvidešimt minučių trukęs, bet paliko neblogą įspūdį. (Veikalas parašytas O. Ališytės buvo režisuotas J. Balučio.

Antroje dalyje buvo tautiniai šokiai, kurie buvo sušokti pakenčiamai. Nors lietus daug ką atbaidė nuo šio vakaro, tačiau žmonių buvo nemaža net ir iš Chicagos. Reikia pasakyti, kad bendrai vakaras praėjo neblogai, ir kaip Cicero skautams, tai reikia didžiuotis tokį vakarą surengus. Chicagoj, kur skautų skaičius peršoka siseriečius keliolika kartų, dar tokios programos nei karto nėra suruošę, nors tradicinis jų vakaras įvyksta kas metai. **K. B.**

Įvairios žinelės

Aleksas Stasiulaitis jau grįžo iš ligoninės. Operacija pavyko, atgaus regėjimą ir vėl stos į darbą.

Radijo ir televizijos krautuvė persikėlė į naują vietą, 4900 W. 14th St. Vieta erdvi, patogi, tad ir prekės atrodo kitokios.

Ponia Agnė Petkienė turėjo ilgas atostogas gražiame Wisconsine, nuosavoj vietoj. Grįžo gražiai pailsėjusi. Vėl teks eiti savo vyro, A. B. Petkaus, laidotuvių direktoriaus, vedėjos pareigas. Plati apyvarta, reikalinga gero dėmesio. Darbas gerai sekasi, nes veikia sutartinai. Ir vyresnysis sūnus šioje profesijoje padėda. Gerai, kad eina tėvo pėdomis; o turi gerai išmintą kelią. Tai geros sėkmės. **D.**

Lietuviai, prisidėkim savo balsais

Inž. Antano J. Rudžio pastangomis spalio 7 d. jo rezidencijoje, 9339 S. Oakley Ave., buvo sukviestas lietuvių pasitarimas, kaip paremti sen. Paul H. Douglas, kad jis vėl būtų išrinktas į JAV senatą.

Sukviestųjų, kurių buvo nemaža, tarpe dalyvavo dvasininkų, profesionalų, politikų ir paprastų darbininkų. Jei būtų buvę pasiūlyti ten kokie kitokie klausimai, dėl susirinkusiųjų įvairaus įsitikinimo ir pažvalgų bendro sutarimo gal ir nebūtų buvę prieita.

Bet pasiūlytas sen. Douglas kandidatūros rėmimas į JAV senatą antram terminui buvo vieningai ir entuziastiškai susirinkusiųjų priimtas.

Kodėl remtinas sen. P. H. Douglas, o ne jo varžovas (oponentas)?

P. H. Douglas yra lietuviams jau daugelį metų žinomas kaip pažangus demokratas, paprastų žmonių užtarėjas. Tai jis įrodė būdamas universiteto ekonomijos profesorium ir aldermanu. Būdamas JAV senate, pasirodė žymiausiu visuomenės, o ne didžiojo biznio atstovu.

Užsienio politikoje sen. Douglas buvo pavergtųjų tautų draugas ir kovotojas už jų išlaisvinimą. Pavyzdžiui, sen. Douglas pasiūlyta senate rezoliucija Nr. 241 š. m. balandžio 29 d. buvo vienbalsiai priimta. Ji sudaro pagrindą Lietuvos laisvinimo klausimui kelti Jungtinių Tautų organizacijoje. Gal būt, netoli tas laikas, kada JT pareikalaus, kad komunistų rusų despotiškasis režimas pasitrauktų iš Lietuvos ir kitų Pabalčio valstybių.

Todėl, lietuviai, Illinojaus valstybės Amerikos piliečiai, kurie turime teisę balsuoti lapkričio 2 d., įvertindami sen. Paul H. Douglas nuopelnus lietuvių tautai, balsuokime už jį, kad jis vėl būtų išrinktas į JAV senatą.

Jonas Kondroška

Naujakuriai iš Omahos atvyksta į Chicagą

Į mūsų Town of Lake koloniją iš Omahos atvyko tremtinių lietuvių šeima. Man buvo įdomu pasikalbėti su ja apie Omahos lietuvius.

Tremtinys pasakoja, kad Omahoje esą apie 1,000 iš tremties atvykusių lietuvių. Jiems nemaža padėjęs vietos kun. Jusevičius.

Paklausiau, kodėl išvykę iš Omahos.

— Omahoje nykiau negu čia, — jis sako. — Ot, pas jus, Chicagoje, daug gyvena lietuvių, apie 100,000. Tokia kolonija gali lygintis su Vilnium ar Kaunu. Čia lietuviškasis sąjūdis yra didesnis, juda kultūrinis gyvenimas. Be to, jūs čia turite nemaža lietuviškų laikraščių, kaip "Naujienos", "Draugas", taip pat savaitraščių.

— O kaip su darbais Omahoje?, — paklausiau.

— Su darbais nėra blogai. Visi dirba ir neblogai uždirba. Daugiausia dirba skerdyklose. Aš pats turėjau darbą ir neblogai uždirbau. Bet ne tik aš, ir daugiau lietuvių žada apleist Omahą ir vykti į Chicagą. Nors persikėlimas kainoja. Pvz. baldų su šeima perkraustymas į Chicagą kainojo $200. Tiesa, ir čia, Town of Lake, nelengva gauti butą. Yra butų, bet tik antrame aukšte. O mes su vaikais norėtume gauti pirmame aukšte.

Man buvo įdomu pasikalbėti su atvykusiu iš Omahos, nes ir pats esu ten gyvenęs ir veikęs lietuvių tarpe vad. senojoje kartoje. Kai pasakiau, kad norėčiau apie pasikalbėjimą ir laikraščiui parašyti, naujakuris nustebo ir pastebėjo, kad tik blogai neparašyčiau apie naujakurius laikraštyje. **Aleksandras A. Žalpys**

Į nekruviną kovą

Kaip jau spaudoje teko pastebėti, Kanadoje pavieniai veikę M. Liet. Bičiulių draugijos skyriai š. m. rugsėjo 25 d. padarė Toronte skyrių atstovų suvažiavimą ir priėmė įstatus, kuriuose draugija ir jos tikslai šiaip aptariami: M. Lietuvos Bičiulių draugija yra nepartinė lietuvių organizacija, kurios tikslas yra: a) remti Maž. Lietuvos lietuvių kovą šio krašto išlaisvinimui iš svetimo jungo ir įsijungimui į bendrą laisvos neprikl. Lietuvos valstybę bei skatinti visus lietuvius įsijungti į šią akciją, b. remti tautinę ir kultūrinę M. Lietuvos lietuvių veiklą jų tautiniam potencialui išlaikyti ir c) dirbti M. ir D. Lietuvos darniam suaugimui.

Kas gali pasakyti, kad pasiimti tos draugijos uždaviniai nėra ypatingai svarbūs mūsų tautai ir valstybei, kad tų uždavinių vykdymui neturėtų įsijungti visi lietuviai. Kaip nepriklausomybės kovų savanoriai savo tautos meilės vedini, visko išsižadėdami, ėjo aukotis savo tėvynei, kaip jie aukojosi apginti savo tautos sienas, taip ir mes šiandien turime eiti į darbą, į nekruviną kovą, kad galėtume apginti būsimos Lietuvos sienas. Vokiečiai ir lenkai jau puola tą mūsų tautos dalį, jau varo įvairiais būdais propagandą.

Maža to. Ilgus amžius ta mūsų tautos dalis buvo vokiečių okupacijoj ir šiandien dauguma jų tremtinių likimo priversti gyventi pavieniai išblaškyti vokiečių ūkiuose. Ir dabar jiems, iš lietuviškos bendruomenės išskirtiem, gresia didelis pavojus nutautėti. Gi iš jų kiekvienas lietuvis būsimai Lietuvai bus ypatingai reikalingas. Todėl ir čia mes turime ateiti jiems į pagalbą, — moraliai ir materialiai paremti jų tautinę ir kultūrinę veiklą, ypatingai jų spaudą, laikraštį Keleivį, kuris daugumai jų yra vienintelis ryšys su lietuviška bendruomene, vienintelis stiprintojas lietuviškos dvasios. Mes turime laikyti savo pareiga, kad tas laikraštis galėtų ir negalintį prenumeratos užsimokėti aplankyti. Juk dauguma jų gyvena iš pašalpos. Čia štai ir bus Lietuvos atstatymo darbas, kurį mes galime atlikti jau dabar, būdami dar užsienyje.

Tad visi lietuviai nekruvinų kovų dėl Lietuvos sienų metu, išvakarėse lemiamų mūsų tautai sprendimų ir susirankiojimo visų savo žemių turime įsijungti į šią nekruviną kovą ir, be to, atlikti tuos darbus, kuriuos jau čia, tremtyje, galime atlikti darniam išdraskytos mūsų tautos suaugimui ir klestėjimui. Bet tas galima atlikti, kaip ir savanoriams kūrėjams susiorganizavus, tik organizuotai dirbant. Todėl turėtumėm kiekvienas jautresnės sielos savo tautai lietuvis organizuoti M. Lietuvos Bičiulių dr-jos skyrius, stoti į esamus vietoje skyrius ir dirbti tikrai reikalingą Lietuvai darbą.

Kad tas darbas būtų sėkmingesnis, kad būtų galima užsimuoti didesnius darbus atlikti, ir JAV turėtų skyriai centralizuotis, nors korespondenciniu būdu išrinkti vadovaujamą organą — Centro Valdybą. O juk plataus masto darbo, ypač propagandos srityje, begalės.

—L. Tomas

SPORTO VAKARAS

Kolumbo Vyčių kard. Mundelein kuopos IV sk. ruošia sporto vakarą spalio 20 d. 8 v. v. Ricard Floss Amer. Legiono salėje, 6710 S. May. Bus ristynės ir kumštynės; iš lietuvių risis Bancevičiaus sūnus. Dainuos Algirdas Brazis, o vėliavas pristatys Dariaus-Girėno ir Dan Varnas postai. Biletai gaunami Mažeikos ir Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave. **M.**

Imperial MODELS
Dryer available in gas or electric models.

THE 1954 Whirlpool ALL-FABRICS WASHER AND DRYER

Now, with these perfectly-matched Whirlpool units, enjoy exclusive, new *Guide Lite Control* of the greatest advantages in modern home laundering! At a touch, these work-saving "washday specialists" give you sunny-fresh Clinic-Clean washings . . . fluffy-soft, effortless drying . . . almost-human gentleness with even your most delicate fabrics. Own the Washer, the Dryer, or *both* Guide Lite Whirlpool beauties!

In WASHING...greater economy and cleaner clothes

WASHER ONLY

- Re-use hot, sudsy water with super-thrifty **Suds-Miser.**
- Save additional water with new **Select-a-Level filling.**
- Wash clothes Clinic-Clean —so gently—with **Agiflow Action.**
- Get white, brighter ironing results with famous, extra-thorough **Seven Rinses.**
- Delicate Fabric Guide.
- 5-YEAR WARRANTY on transmission.

Matchless Value!

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.
5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SENYVAI PORAI
DYKAI gražus 3 kambarių butas mainoms už dalį laiko namų ruošos darbą, Evanstone, 4 blokai šiaurėje nuo Chicagos. DAvis 8-6653.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

BRIDGEPORTE prie Morgan St., 3-jų aukštų mūrinis namas ir medinis 2 automobilių garažas. 5 butai ir biznio patalpa.

Prie 45-tos ir Paulina St., medinis 2 aukštų namas. 6 butai ir tavernai patalpa.

Prie 56-tos ir Laflin, 2 aukštų mūrinis namas, 2 butai po 5 kambarius, 2 karų medinis garažas.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

ERDVUS, GERAI IŠLAIKYTAS NAMAS
5 kambariai apačioje. Automatiškai alyva šildomas. Miegamasis ir maudynės viršuje. Automatiškas vandens šildymas. 2 mašinų garažas. Kaina $11,500. Bus rodomas šeštadienį ir sekmadienį 1—9 po pietų.
5627 SOUTH BISHOP
HEmlock 4-9232

CICERO mūr. 2 butų 6-4-2 kmb. arti 22 St. Karštas vanduo, alyvos šild. $135 pajamų plus 6 kmb., garažas. $23,900. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

HOT SPRINGS, ARK.
BELMONT HOTEL
Renduojami kambariai, nebrangiai, nuo $5.00 ir aukščiau. Kambariai su visais patogumais. Lietuvis savininkas ir manadžeris.
Louis Kuklis, 242½ Ouachita Ave., Hot Springs, Arkansas. Phone 1234

RENDUOJAMAS 6 kambarių furnišiuotas butas. Pigi renda. Pusamžiams žmonėms be vaikų. Savininkai apleidžia miestą. 6504 S. Rockwell St. antras aukštas. GRovehill 6-3918.

Išnuomojamas 4 kambarių butas. 3435 So. Wallace.

RENDUOJAMA krautuvė ir 3 kambariai. Tinkama dėl barberio ar cleanerio. Arba kitam bizniui. 3435 So. Wallace.

Išnuomojamas 4 kambarių butas. Adresas 5742 So. Marshfield Ave. Tel. REpublic 7-5026.

18-toje kolonijoje išnuomojamas 4 kamb. butas. Vonia ir šiltas vanduo. Kaina 40 dol. Skambinti 6-9 val. vak. CHesapeake 3-7297.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

HOT SPRINGS, ARK.
parduodamas hotelis. Apartmentai, 24 kambariai su visais baldais. Renda $45 mėnesiui. Lysas yra 3 metų. Geros pajamos. Savininkas ir manadžeris
Louis Kuklis, 242½ Ouachita Ave., Hot Springs, Arkansas. Phone 1234

PARDUODAMA taverna, 6 kambariai užpakalyje. Geriausias pasiūlymas nupirks. Parduodama dėl blogos sveikatos. 4558 So. Laflin. VIrginia 7-9278

PARDUODAMA TAVERNA IR SALĖ BRIGHTON PARKE. Valgomasis, virtuvė, ekstra baras; lotas, garažas. 4 kamb. butas. Automatinė alyvos šiluma. Aptarnauja iki 300 žmonių. Įmokėti apie $25,000. VI 7-0189.

Mėsinė, groserinė, šaldytas maistas, vaisiai ir daržovės. Gerai einanti prekyba. 4 kambarių butas užpakaly. Tinka partneriams ar šeimai. 18th ir Halsted apylinkėj. Prieinamai. CHesapeake 3-4799.

Michael J. Roman
627 West 18th Street, Chicago 16, Ill.